

శ్రీమతామం నమః
శ్రీమతా లక్ష్మణాచరతతత్ర ఫల్గవం నమతే మతశ్రీరామ
చంద్రపరబ్రహ్మణానమః

శ్రీరాంజనయస్త్వవము
ప్రారంభము

శాగ్న శ్రీవైవహ తనూభవావృద్ధయాజేవాబ్జబంధుమహా
దేవతాంభాదభవామరశ్చేరముఖాదిత్యస్త్వతాశ్చిద్భయం
బావనాశయవారిరాద్వీభునిశుంభనాగ్నిర్ణణావోవసుమ
ద్భీవానందునిరామచంద్రునదల ~~శ్రీరాం~~ నవింతునివేష్టానీకే
సగభూదేవకననీపత్రాయనంతలాబ్రహ్మపాత్యులనుమోమభా
రముదేగి | జనకభూవరునేకననకాంగి వక్ష్యేమనంతలాసం
తానచింతవాసె | రామచంద్రునకునరామలెండిరియండ
వారథుసుర్భంగశ్రమాప్తేతే | దండకరాముసులకతరళా
య్యేనవింప్ర ఇలనిశాచరశ్చతశ్చధమదేగి | నేపకమసా
ధివశ్రాగంటి-మూపుతేని | నతథనాశనమయ్యలంకాపు
రంబు | సర్వలక్షణామాతయానసరసిచాప్యే | నేపకమసా
మములగతాన్యేంచుగిరానగ |
కగవతాద్భుతసర్వజగ | నాతాగురువైనభూరిమహామా
న్యేలశ్రీ | సతారాములగోరిచెడు | వాతాహ్మతునిమహా
స్త్వవంబురచింతుడి 3

కాన్తతాతాములదివృషాదయుగళ్యచింతావృతాన్వితా
వేతనాన్వంతుః క్షవై నిజాశ్రితజనాభ్యష్టప్రదాదిత్యభూ
జాతంబాయనదేజరిల్లునినువ్రాచాపుష్పశుభ్రాశావే
ప్రతింబూజలానదైవంశిసుముసూరిస్తుత్యవాతాత్మజంబ

సేగవవానినామమూహాయవారింటెల్లాబమ్మసామెడు
పిందుసామ్మసిల్లునెవానిమనువుజపించువారలనా
ట్రగవితావిలాసవెఱరినటించునెవానిసకెచుట్టు
నింపుగావలగాను, వారలకుపతాపభారమడగునె
వ్వానికాకుణ్ణిమనయువారలమది, జానకీవిభుడు
సాత్త్వత్వరించునట్టినినాత్మయించుమవరసుభావు
లందరొనిభలంబులియ్యవనిగలవెదుర్జనవినాన
వత్తుబంధుప్రకాశ॥సాధుజనకల్పభూజనసరిత
సూచున్

సేగకథితమోచరసముచ్చయగర్భితయద్రస్వర్గనాంచవై
నిదర్శనంబుభూతచేతాశప్రభూతదుష్టతన
ర్యాసనంచెవానినాసనంబుధరణిబాదుఃఖసంతా
పనాలచావల, కంభాదమవనివాన్మంభజంబులం
కాపురఘనాలంకారనిచయనిగూలమెవానిలాం
సూలవవేర్తిప్రతిపాతప్రవానిసుగుణరాశియ

మగధ లమయైచ్చేదనం చుడుండు మలప్రసాదానిష్ఠానిష్ఠాచిన
 తలవెళ్లంగనదమిచ్చిత్రము మవక్త దర్శంబుచేరగింపూ
 కలిచాంధిం పదిసెంద్రమండలమువరకే మ్రొంగినావక్తటా
 కలకచాలురలాననేట్టిమనువక్త, కాలంబునకేమారుత్యం
 సగవినువధిసగయలేచినఘోరిపాదఘట్టన (చేల్చిననాత్మక
 వెనుపుడింప) వడిగలతోడలరా పిడిచేత మూర్ఖుని
 ఘూర్ణిల్లి, సకలాగములురసాస్థలికేనారగ | పాదభృ
 యోధువప్రమరానిలంబుచైన మరవర్కులవిమానము
 లుమాల్గ | జేలకెగిరికొంచుసింహానాదములచేరి
 గమలాంసనాంధేభాండములువగుల్గ | గవిసిర్పురభృథవ
 లనేతకంబునట్లు | పట్టిమ్రొంగిననేజగజేట్టితనము | న
 లవయెసన్నుతింపమవోనుభావ || సాంఘజనకల్పభూజ
 కసరితనూజ ||

మగధ సకలార్థోధరసంఘగర్భనిధ్యైతానిహంబుచేనొప్పుకం
 బకకారంబుభవత్థనుప్రథమైభంగంబునొందవల
 హంకవావంబుడురువ్రేకేతి గాంచెనటవార వాసత్వమింక
 స్థిరబోయం దనునయ్యభవతరవాణివామనదవాత్మజు
 సగసర్వతోమఖనిధుల్బుడభావమువహించె, సర్వతోమఖము¹²
 నిర్భృతమయ్యెనిగిలొపగొప్రవా వాధివృత్తుడివోయెవా

తృతీయ భాగము

వృత్తా వాసుఁడు శత్రువు వహించె | ధరణి-చ^{రి} లించె భూధ
 రసంచయమువలన, నీ వై వై మానికుల^{రి} యొగి^{రి} శ్చే^{రి}కు
 లుపాట్లులు బ్రసంకటముండు^{రి} శల్లమ^{రి} తాలప^{రి} వదెల్లవడి^{రి}
 మన్ను శక్రుని చెనె పు మూర్తు^{రి} జేంతు^{రి} కాలమున నిట్టియాప
 దకలెనె ననుచు సజ్జనోపవ్రవముజగ^య త్తముకా^య జెసా^య ధు
 జనకల్పభూజక సరితనూజె^య ॥ 3

స^{రి} గబ^{రి} వృత్తు^{రి} షేంతు^{రి} శంబముచేత^{రి} జైడకుండ^{రి} సగ^{రి} తనిమం
 టసాగయకుండ^{రి} | ధరణి^{రి} కు^{రి} మా^{రి} కు^{రి} సాధనముల^{రి} జైడకుండ^{రి}
 రక్త^{రి} సే^{రి} తనిచె^{రి} స్త్రు^{రి} కు^{రి} కుండ^{రి} | జడిసామి^{రి} త్రో^{రి} తి^{రి} చే^{రి} జలముచే^{రి}
 జా^{రి} కుండ^{రి}, వా^{రి} ని^{రి} క^{రి} త్తి^{రి} చే^{రి} వగ^{రి} వకుండ^{రి} ~~జుండును~~
 జేలువసా^{రి} మ్మ^{రి} ల^{రి} వా^{రి} ని^{రి} చి^{రి} లకు^{రి} ల^{రి} బ^{రి} కుండ^{రి}, యుం^{రి} యుం^{రి} ని^{రి} లా
 మ్మ^{రి} చే^{రి} జంకకుండ^{రి} | ది^{రి} వ^{రి} కి^{రి} ల్పి^{రి} కు^{రి} లా^{రి} స్రా^{రి} త్త^{రి} జే^{రి} కుండ^{రి} | వి^{రి} వి^{రి} ధ
 ది^{రి} వా^{రి} స్త్రు^{రి} స^{రి} మ^{రి} తి^{రి} చే^{రి} పి^{రి} ల^{రి} వకుండ^{రి} | వ^{రి} ర^{రి} ము^{రి} లా^{రి} ది^{రి} న^{రి} స^{రి} ప్ర
 భా^{రి} వ^{రి} ము^{రి} ను^{రి} తి^{రి} ~~మ~~ ॥ సా^{రి} ధు^{రి} జ^{రి} న^{రి} క^{రి} ల్ప^{రి} భూ^{రి} జ^{రి} క^{రి} స^{రి} రి^{రి} త^{రి} నూ
 జె ॥ 4

వ^{రి} గ^{రి} ని^{రి} ర్భ^{రి} యు^{రి} డై^{రి} ర^{రి} వి^{రి} డా^{రి} స^{రి} న^{రి} | స^{రి} ప్ప^{రి} ర్భా^{రి} ను^{రి} | డు^{రి} ని^{రి} న్ను^{రి} డా^{రి} స^{రి} సా^{రి} భృ
 సే^{రి} మి^{రి} ద^{రి} నా^{రి} | వి^{రి} ర్భా^{రి} వ^{రి} ముం^{రి} ద^{రి} | బా^{రి} త^{రి} ను^{రి} | డు^{రి} ర్భ^{రి} ర^{రి} తే^{రి} ద^{రి} స్త్రు^{రి} చే
 తే^{రి} | డూ^{రి} ల^{రి} చు^{రి} వా^{రి} ను^{రి} మా^{రి} ॥ 5
 మ^{రి} గ^{రి} సు^{రి} క^{రి} య^{రి} యై^{రి} ర^{రి} శ^{రి} సి^{రి} ధ్ధ^{రి} కిం^{రి} పు^{రి} రు^{రి} ప^{రి} ర్థ^{రి} మ్మ^{రి} ర్థ^{రి} గం^{రి} ధ^{రి} వ్ప^{రి} కి

స్తవసంఘంబులకార్తిఁగూర్చునిజుచొనిస్తవచఁజెటుల
 కరసేదెర్పి తరాయు వందుమనివ్రకలువ్రాడవండున
 ద్వరమువనకొసఁగెంగదాకరుణాన్యవాఁడెమరున్నవనా 16
 మగడచయోర్వధరమందునొక్కపదమస్తవధరాగ్రంబు
 బదమొక్కండునుమోపేధామనిధిచేభవాశయంబు 17

సేమద్రవిధ్యునెచ్చుకొంటివటద్రవీవంత్రాదివేమానిమల్
 మదినాచ్చుర్పముఁజెందెవేగతులసునల్లనింపగామారులే 17
 సంగిషన్ఁడింత్రమటచేకురసత్కర్త, వర్ధిల్లుననివిభావ
 సుఁడువొంగవసుధలామల్లుభావమాతెటపడునంచునుడి
 చూసజిహ్వప్రసంగరియాడఁభావిస్వంసుంభువేపొలిండు
 నితరకప్రమననంచుశ్రుతులునమదినఁబ్రాప్తసుగ్రీవమంత్ర
 లింకసుచరిత్రుఁడనియెంచి, సంగేతకలముజెష్ఠంబుగాఁ
 గ, నాతపంబునకొచ్చిసంత్రుఁడైచ్చిఁబ్రాప్తమృదులుదసిగురు
 పొదెట్లవఁజెసి, చతుర్వనర్చితకక్రిసన్నతంతమనాధు
 జనకల్పభూజకొసరితనూజు 18

సంగిషణకాలముననుయోజనసహస్రములేగురధరథాంగ
 తురంగరవములాన, వాలజేలబ్బదిదేవస్సంఘపుంగవ
 వచియించువదారవంబులాన, నాచరంబాప్తభాయా
 దేవియెడఁగెడ, నాడురవంస్తవాక్షములలాన, వైరంబు

సంధింపవచ్చుమందేవారాత్మసులానరించునిష్ఠనములాన
 ఘనముగీలయిం-చుదీననాధుమనసుత్రిష్ట|వివేకబ్రీనన
 ముప్రవణ్ణము మంత్ర|లానవినుతింతునెపుడుమ
 వానిసూచావగానాధుజనకల్పభూజనసరితనూజ|| 19

~~మనసరసజాప్రదవిభవిత్రయననువిశావసంబుచగాదయ~~

మనసరసజాప్రదవిభవిత్రయననువిశావసంబుచగాదయ
 వారిదశావత్మజుమంత్రవైయతననత్వంతానురాగంబుతో
 బరివారిం-చితె వెల్లకాలమజేలా,పత్నంఘముల్రాసిన
 సరికిప్పులభయింతురగుమలకొన్నామిమగున్నందనా||

20

సఖిబలభిన్నతాభిలచావబద్ధయాన్వేటనాధిక్యముననా
 కమందమండ|జాయావియోగరాజ్యప్రేంశముఖభయం
 కరదుఃఖములచేతగందమండ|భయదస్తతార్థనందనియ
 తాటవప్రచారశభరాశ్చమదిలానరగులమండ|ననిశాం
 తశతవాతాతపర్షత్ప్రపాసాదిత్యముములచనవియ
 మండ|గర్భసాక్షిసుతునిగొపాద్విత్రరామవిభుని
 జ్యేష్ఠభూరివిభవముసగి|నట్టినిప్రభావమనిశంబు
 వక్రంతు||రంజితావిభూతరామదూత|| 21

మతనసద్గుంబునజేరులక్ష్యగనిసంతాపించువానింబ
 తం

దినకృష్ణవంశజులైనరామపుత్రులభ్రాతృలంకారంచనుగ్రహణ
 యుగభితిల్లుననూటడిల్లుమనధైర్యంబాప్తబాధించియూ
 తనిసంకపాముచ్చిన్నావుగదస్త్రతారామసవానభి
 సేగితారశానాయకతయముచనుపెప్పంగిచెలగుపాథ
 దివచిరలవంబు||దొలుకాచులామహాద్యుతభంగివలసే
 యునవవలూహకనిస్ప^సములకంటె|బరహృదపనసమా
 కందఘట్యైరసావద్వైరసాలరసములకంటె|దైవతహ
 ధ్నయదంధమూకాభిరభారతభారతపతులకంటె|
 భూరిసార్వభౌరతావిశదముత|తయదనమమంచె
 లివిగలవ|చస్సలాడినావృజానకపత్రమ్రాలారంజి
 తావిభూతరామదూత|| 23

సేగిత్రుతచతుష్టయసమన్వితబుద్ధిశానిహవచియిం
 పనరదివాక్యములను|వృత్తితెబలుసార్థవర్ణిప
 మస్తూహి|బలుకకడిదృశప్రాధిమముగ|నిజేలకా
 ప్రార్థనార్జునకామస్తూహి|సటియింపలేదేవనయము
 లోడ|శిష్టజనాళిక్షేమడుకామస్తూహినిలువంగలే
 డింతనిష్ఠయముగ|లక్షణామాడుమనినవిలాస
 ములను|సాద్యునితాడెదెల్లిప్రవృద్ధిమోదె|రా
 మచంద్రుడుపంపాసరస్వతమున|సాధుజనకల్ప

ప్రథమభాగము

కల్పభూషణసరితసుంజ 24

ఉత్తమ (పునః) దాల్చిరా ఘృవుల మౌదము తగినివాయుభూరినం
తావపరతచిత్తుం దగు తామరసాప్రజు తొడజేర్చిన

~~జ్ఞాపక రేఖ రేఖ~~

లూపసుఖంబు (సూర్తి) విమలస్థితినా మృత్యునర్జితనట్టిన
వానపుతినన్ను తింతు సురవా రనుతాంఘ్రిసరోజమాకుత 25

కావాలాయంబు సురామబాణమున జేవంబదియున్నట్టియ
వానింజేరి దురంతకుఃఖమతియై వాపావుతారంబ్రశ
స్త్రాలాపంబుల జేర్చిన సరిమదిక తానందముం సూక్ష్మభూ
పాలంబెని తిరేకరాజ్యమునకు ^{ప్ర}స్థితమీమాకుత 26

శరపుకమాపును (గామనమణుల ప్రారక్ష్మ) స్త్రీమావాంబుచే
జావల్పంబు వహించి రామనెడన శ్రద్ధాశయంబున సూ
ర్యపత్నీంబును మేలుకొల్పి రఘురామాధిక్ష్మమంబుల్లిప
రక్షి పారంబు దొలంగ జేసి ^{వి}స్మర్య స్మర్య తిమావతి 27

సగ్రహవాపతిమ్రంతు లాగిడు మూడు మూర్లు ర్వివలగా
స్వయబ్ధాంబువంతుండ 1 దరుచరసనావతానం
బులను సహానియమంచిరక్షింతు నలుండ 1 నా
నావిధాత్మతా సూనశిల్పప్రయోగ చక్షుః ^{క్షే} నలుండ
తనరుచుండ 1 వారిసమాననిర్వల పరానీమూర్తియు

దేశం యువరాజు వలయుచుండ నందరిని నిరసించి
సేతాధిపతి యొక్క నామము ముద్రకంబున దేవుని సా
వనాదోగములు నలబాకావగుట సాధ్యమనకల్ప
భూమి కసరితనూజ 28

సహకారంబు కారణంబున తమరెవలయునని గ
వారములందు నామముల వారముల కరణాది భూమి
గారములను నవరణంబులందు నభ్యంతరములను
భూమి కసరితనూజ వారములందు పరి
శ్రావణంబున కారణంబులను పరిశ్రమ వలయు పత్తన
ములందు నభ్యంతరములను పరిశ్రమ వలయు పత్తన
కరణంబున కారణంబులను పరిశ్రమ వలయు పత్తన
కరణంబున కారణంబులను పరిశ్రమ వలయు పత్తన

చరణంబున కారణంబులను పరిశ్రమ వలయు పత్తన
చరణంబున కారణంబులను పరిశ్రమ వలయు పత్తన
చరణంబున కారణంబులను పరిశ్రమ వలయు పత్తన
చరణంబున కారణంబులను పరిశ్రమ వలయు పత్తన

చరణంబున కారణంబులను పరిశ్రమ వలయు పత్తన
చరణంబున కారణంబులను పరిశ్రమ వలయు పత్తన
చరణంబున కారణంబులను పరిశ్రమ వలయు పత్తన
చరణంబున కారణంబులను పరిశ్రమ వలయు పత్తన

కారణం నాకు మంటలును, నా జీవితానము వచ్చినట్టిగం
భవత సన్నుతింతునగ, భిన్ను వశోర్చన మారనంకనా? 3।

శా ౧ శుక్రార్థాదప్రతీతిగిజీస మయశ్చ స్కంధే పవర్తితా
ప్రభాజంబగు బాంబవంతుడు మృదుకైంగేళులన్నిటి నా
ర్థిజ్ఞాజిష్ణునిని స్మరణించి సకలారాజనందనంపాదకా
దభా లాపములన్నితం చెనటగా, దామాతరికావితృజా

శాస్త్రములలో భిక్షువులు (కుష్టువంతులతో) వారి సాధారణముగా తమ
గర్వప్రభుత్వమున (బాంసుచందమునన, క్షంజాతజాపత్రహా
త్యుత్పాదమున) (గిష్టుచరసం, ఘాతంబును జ్ఞానమున
తమ తమమున తింతువయిన తమల, దర్శించి వాతాత్మజా 33

సంగమవేదనీలవళర్ష మాంజిష్ట ము ౨వర్ణ భామపుటలువి
 విధముగవలయును నతరకా ప్రాప్తనాంకయతా నానావర
 శిష్యునివితదప్రసూలమస్మధన్యోకాప్రమత్తవృద్ధయైవ
 గంధర్వదంపతుల్కలవరింపగవ్యరంబులలాప్రగింధను
 ప్రముఖైవ జంతుసంతతులువిజ్రాంతైచేంద్రనమ్మవేంద్ర
 నగమునాకెంచినట్టిన్ చావవిన్మమంబపారభక్తియ
 క్రిసన్నుతింతునూవేంచిప్రోవుమాగరంజితావిహిత
 రామదూత ౧౩౪

నాగనాగవశసాధులనమాచరించి విలసత్పాదశవయంబాక-చో
 బ్రావణంబాప్తుఁడనిచ్చినా సేకనుఁ జూపునిచ్చి ధాటికి మహాం
 ద్రావణిగన్ పరిభాగ మంచునఁ దద్రయస్థాయి వస్త్రాభరణ
 లోహాభరణముగాఁ గలఁచితివసురకుత్సాచ్యుగా మాకుతః 35
 సోమంధూని లోపతసంభవా స్పృహమైన, కరమూలుపన్నయ
 గుంబుగాఁ గ్రుత్రచాపాభాగ్రుసదృశలాంగూలంబు, రవో
 బట్టుకాకోదరంబుగాఁ గలఁ బైభాగ మంచుఁ గన్నట్లు పానయ
 భృతాండంబు పేతాంబుండంబుగాఁ గలఁ బాదద్వయము
 మోపి పైకివచ్చిన మహోద్రావణిధృముత్యదీపిగాఁ గల
 వైనతేయుని శతలావణిశరధి సుత్రంబుచేడువళాదవత్తము
 లకుఁ బోచిన భవద్విలాసంబు స్తుతయైనదు॥ సోమజనన
 బ్రహ్మజక సరితనూజు॥ 36

సోమకవిసియెతంచు నేను నేతజ మూహించి, కలశజుండనినమ్మ
 గావింతుండు॥ ఇవాన్వేషమైన నకాయంబుగాంచితి, విక్రమం
 దితఁడని, విలుధవతులు, జలధిభేదించు నేడవ మెంచితిగ
 కుల, పతయంచుచాతాళపన్నగములు॥ స్వార్థినుఁ డెట్లు ప
 ర్షమున నెరికి వచ్చె, నాయనిశ్చేతమయా విరవులు॥ కను
 గొనిరి భూరివస్త్రయాత్రాంతచిత్తులను-చులంకాపురమున
 కేవలసునాడు॥ నపరావ్రమమకసివల్లంపఁ దరమొసరి భుజ

నకల్పభూమిచేత సరితమూజు 37

సోతన-చట్టుపలఁ జేల్పననువెప్పుకనియెంచు, ప్రదినధరుఁ
డున్నవంబానర్పమునుమలాసఁగుతావేమోపరనపుడునే,
నలరింతుననుమాంబులకలెత్తు. | జిరకాలమంబునానిజ
లంబులనుండు, కతనఁచెరిసనాచుకొనువాయదవ్వెనఁచె
ట్టిలదత్తునంబునకెగ, వలెనన్ననాకొకొ ఫలముఁజేంపఁబూ
నినిండియంచుమైనాకగిరినకు. | నాతధయమచ్చియాదరించె
గాఢపుష్పనిధికిఁగలదెలాటెందెన. | రుద్రవారవరమరుత్తమా
ర 38

రా. 4 జెకావఁడెవఁడిట్టులడ్డవడినా, కంచువిలొకించివి
స్తాకాటోసముతొబయించుముకసం, తాపించెమైనానుడ
ధరానకువోతుండఁగాని పరిపంధింగానుసుమ్మంచుని
నారాధించెనునబలంబునకు లృష్ట్యొచెగెరుకమానుతె39
మ 4 విరసాలంపములాడుచుంగవిసిబ, ల్వికంగ్రసింపంగన.
వరుసంబాపుఁగలొనికింజనితదయాంత్రస్థసాకల్పముక
కరమున్నుగ్గినరింపనాసురసదుఃఖసావంతయలొంగిన
చరణంబులవినుతించెఁగాదెసమకృతావలొన్నతమానుతి
కన్యవారింబొనవిపులొ, గ్రహమునఁజెలకఁగినడఁగట్టి
నచ్చాయా గ్రహమునుఁగూర్చిననదు, స్వహతజోవిభ

24

అంజనేయ స్తవము.

వమందు సతతము వంశము 441

తగ్గి పాడుపుమలవేచి ధాయా విభుండు చరమ | ధరము
పై వ్రాలుగతి మహాంధ్రుని గెలిచి లంబసి రివ్రావినట్టి నలా
మౌనము | విధముననుతింతు వంశము మంత వర్షవంత 442

లయశ్రావణ

నిన్ను చువలటావలటినెట్ల క్షిప్తి బోయెదవు దక్కదుర
ప్రాణమని నిన్న మనుకొన్న క్షిప్తి సయొకరు పొసగెన్నెను
దాంకగదలుక్కునకు ధిర ముపెను ముక్కునను నొటం | గన్ననధ
రంబడ జలుక్కునవధించితివి దిన్నులునుతింపబలు మొక్కల
ముతానె గెక్కరణి నాడు మదనెక్కి నినపాపముల నొక్కట
రింపుమెదఁజిక్కి వంశము మంతా 443

మృగవగవారి తగువారికెల్ల ననుభవ ప్రాగ్భూత సంపాదకం
బుగదాయం మదలంచివా మదరకాం భాజుంబు గ్రవనీదరా
జ్ఞానమంబందున ముందు మోపెతివ నభూరికారాత్రిక
త్వగరిష్టంబు సుభవమైరి సేమో దంబంద గామూరుతే 44

మృగశరిమంశుంభనిమంభశక్రపిష, క్షవార్షికమాతికా
యరవంశానలయసేమలందు మకరా, క్షాకంపనా దిన్నపా
చరసద్గుంబులారాత్రికాలమునభూ, జాతార్థమైయొంటిగ
శ్చరచిత్తంబునసంవరించితివ భ్రువినానివాత్మజా 445

సంఖ్యంతఃపురములు దేవాలయములు భూగర్భాంబులు ప్రప
 లునాంధ్రాంతరంబు | లానాథానగంధామధావశేనంబులు గ్రాణ
 ములభూరితంగస్థలములు | మందురాస్త్రంబెకమన్వయాన
 కమలకృగభృగృహములు ప్రాశారములు త | బాకోత్తరంబు
 లట్టములు పృథుజలారకయములు కోనెత్తు సత్రములును |
 ధూచితివిసూదిమోపడుచాతియైన | విజయలంకాపురము
 నల్పభివృద్ధిమారి | కొలుకునకక్రొనెన్నమాకువశమగునెనినా
 న్నజనకల్పభూజకసరితసూరజ 46

మృదవనజాతాంబుమోహనాస్త్రములాభవృద్ధుచలరాక్షసుల
 భునచామికరపుత్రికాచ్ఛటలాదుగ్ధభృషభంగంబులా
 యనరాజ్యైడుకామినమణులను, ధూంతంబునకలంకలా
 గనియుంజెందవుమొనకతనకరా, ఘవార్పృతుకమాదుతో

సగపరులను గనకరంభానమానకువు, లామెదదంకంబులకుతో
 చె | లాతులకుదిరికలశమురెపాలిండ్లు, పనలేని పొలనుకుప్ప
 లననాప్ప | తెరవారికరవిందబిసములేకల్గవలనాగపా
 కంబులైచెలంగె | మతాలులకురుక్మమైతొమగాత్రము
 ల్, భవసన్నిభములైకానబడియె | నారలంకాపురమున
 జనోఘములను | సత్యమామనాడునచిత్రమునకు | నింది

యజయంబునంతునకవరుసాంతెనెం ఘజనకట్టఘా
జకసరితసూజ 48

సేదామకావనమునంత్రివఘాసమావేశకాంత్రజెం
దిననాడుగరికికాధి నాతమన్దమపుంగవయోషితాస
మక, సక్రిజెందిననాడునంబవారిచి వాగేకపత్త
వ్వారయావిలంబిత్ర సావంతమందిననాడుజడగభస్
మనకాగాత్రసమృద్ధసాంతర్మమా, సింఛిననాడుకొనిత
పస్వియంత్రయవనప్రతులనుజయింవలెక గాసేజెంది
రిగానిలంకాపురమున నంగనలఁగాంచి నపుకవ్యంతయ
నఁజాపలముగేనదై తేకసరితసూజ 49

49

~~అంజనేయస్తవము~~

హరిహరకుండలములచేతఘానిలవర్షివృక్షానియంగనా
దులఁజేర్చినకుంజాపరమపుష్పసమృద్ధకన్దానికేర్పెం
డువల్లదేయినుగోత్రాపాధువంతులకువకావహానియ
యొక్కరిగంధినిపుత్రవైగాపిజెంజానలేకావనంబున
యొకఁడునును బ్రహ్మమోక్షగమ్యంబునవర్షిగా
యొకఁడుకేర్పెఁజేరినప్పుడొకరిజ్ఞానవైరాగ్యసంకలి
తేవత్తునుదురాపాదతనూనికృష్ణగుణవిధానముగ
దేవికానింపఁజేరినది సేమా

సోమవతునూపములవేతభాసిల్లనెల్లిన, నాభరియంగనాసమైతె
 రెల్లినతులకవింపువూసమర్థుడైనశాంతిల్లంజువల్లువేడి
 యనుశోరనిధువండ్లుడుపరాశరమానియవల్లెత్తిగంధిని
 మితుమైగాసిజెందె। నటిలాభవనంబునిల్లిం-విసుఖమొందగ
 లమాంగకర్ణభామలనుశోరె। గానినిమ్మఁజూరెగాధవైరాగ్యో
 బుఁజెందికొమనులఁదనజింపనరెరెనిదెతంబ్రయత్నమ
 న్నవశంబె। నుచ్చైవారవరమునున్నమారకై50

చందనములలావసిం-చిఫలవారజలచ్చదములభుజింపున
 న్మునులువధూజనంబుపయఁపావామసంవరకున్ననబ్రమ
 జనపరవాసైత్తెసకల్సాఖమలంగనియైనఁగామన
 జనరతిలేనినిన్నునుత్తెసల్పఁగజెల్లునుగానమానుతె51
 శాపండ్తంబునుగామమధునసుషారజ్జనంబుచేగాదుని
 ర్భంధంగారతగాదుదవంగతదోర్బల్లంబుచేగాదును
 క్షిండ్^{భల}త^{భల}చేతగాదుతరుణప్రతివిసర్జించుటక
 చండ్రమేయజితంబ్రయత్నముచుమా, శోరనిన్నతమాదుతె52

సోమసంకచవుకదవ-చందనత్రైవప్య, చంద్రకస్తూరివాసనలచే
 తగూంగేయఁబచితాత్మగర్భాదిరత్న సంయుతపుధగివిధపరిష్క
 తులచేతఁజూంపయనిచుళకసరమగ్నికావోట్రలముఖ

లతాంతమంబులములచేత. వ్రహ్మసువర్ణ సూత్రమునకు
తెన్నెపుట్టి, సంకరామూల్యవస్త్రములచేత సోమమితి
సూత్రశంఖాలతలరతి. నలగురావణా సురాంగనలను.
గాంవిహాపలంబుగనని నస్థిరచిత్త. వృత్తానెన్నవనుమ
కుత్తసంజగ్గ 53

సగలంకాపురముచేరి లావణ్యశరధిలూ ముంతునాయ
సుచునొక్కింత సేపు. ధారుణ వోమము లాకళమువైసివా
యింతునాయసుచునొక్కింత సేపు. దశశంధరుని బట్టి
దశవిశల్యాగడమర్థింతునాయసుచునొక్కింత సేపు
సకలలొకములార్కస్తారి యట్టుట్టు లుగింతునాయసుచునొ
క్కింత సేపు. చర్చిసల్పినా ~~అ~~ వృజానకేరవికన్వకలం
కలొచ్చుచా వనిధివి. గానజెల్లెనిట్టిగంభరయూ
నాల ~~అ~~ ల్పదెట్లు సర్వునాంజనేయ 54

ఉగ్గారికిఁగిరికివిబుధశంకుబాంగకుసర్వయజ్ఞభు
కాళికివొళికివిధునిభారతికిఁగిరికిమద్వికాపతం
గాళికివారికిఁబరిసురారికిమారికిఁజేరూనికం
కొళివసంబుఁజొచ్చిపరికించిననధితి నెంతుమారుత
సగ్గనచమాషితమైననిగమంబుచందానసమవృష్టివేనిససం

బువగిది జంబాల వివరంబు జూత ప్రతతిభంగి, జలజాతములు
 లేనికొలఁతుకవ | గనిలాననాన బట్టనిమానికంబట్టు, ప్రాతలామ
 డి చినపడి జాడ | విష్ణుతిగలవాని విధానికథంబున, బవనకంపి
 తప్రదపంబువచ్చి కింశుపంమూలమందునా సనయగుచు | ను
 న్నత్రా ముసతి నేత్రోత్పవముగ | గన్నతావక భాగ్యంబునెన్నవ
 కేమ | సాధుజనకల్పభూజక సరితనూజ 56

సేద వారిప్రవహావిధానసంతప్తండుకే వధినింటవెట్టి చునట్లు
 ప్రబలనిదా ఘాతపగ్గనియుమ్మండుకే తప్రావముప్రవేశించినట్లు
 గాథాంధకార సంకలిత మార్గస్థండు చెలఁగి సూర్యునినిరక్షించిన
 డ్లు | సంతతామయ భారాత్రాంతసంవాననుండు సరిసంజీవితల్లిం
 చినట్లు | ఘన తరాన్వేషణాయాసకలిత వల్లదయ్యక మలమా
 నందలచ్యవికాసమంద | గాంచిత్త్రాముసతినకొకంబునందు
 సాధుజనకల్పభూజక సరితనూజ 57

సేదకనినంతరామలక్ష్మణులమూపునఁ దాల్చి మోచినపుణ్య
 మిమ్ములభరింప | గర్గుసాక్షినిచేకనావమగానంచి, బాధగై
 కొన్ననైపుణ్యమొప్ప | శతయాజనవికార, జలరాశిలంఘించి,
 ప్రాపించునాయాసభరముతాలగు బవబజన్మనాథయసంపా
 దితాలఘతపం, ఫలమేకరాశియై పరిధ విల్లిన బీలరాకె
 కజననిమ వకగుణాధ్యాయన భూపుత్రవివనవాదాంబుజ

ములు | న నిపునకు (ఉద్ధవననా శవంబు | సన్మతించెద
నెపుడునసరి తనూ జగ్గి 58

సగ్గి జయలక్ష్మియై యాంధజనులచే ఘనకాభి, లక్ష్మియై ఘా
మిపాలకులచేత | భనలక్ష్మియై భనాక్షున వాంఛితులచేత |
బురలక్ష్మియై పౌరవతులచేత | ఘనభానలక్ష్మియై కర్మకా
వళిచేత, సుదగ్గి లక్ష్మియై యురులచేత | సుఖలక్ష్మియై
సర్వసురుచేత కమాక్షి, లక్ష్మియై మోనితల్లిజలచేత |
లరిసుపారిసంప (బడుమవలక్ష్మియై న | జానకోదవివిష్ణు
దర్శనమొనర్చి | చెందితివితవనుగ్రవారకస్సురకానాథు
జనకల్పభూజకేసరితనూ జగ్గి 59

సగ్గి వజగదంబనిరావజానుకంఠచ, నగళితైశ్వర్యమయుజు
నకాదవైనపుణ్యసతికటాక్షా పంచనంబుచ, భూతైశ్వర్యం
బుశంభునకు (గళితా నైపకం జగతిదయాపూర్ణదృష్టచ
ఘనకల్పకాదులిందునకు బారకా నైదవ్వపాంగసంపా
దనంబుననవ, నిధిసంఘయంబువా ననికజ్జు | నమ్మవలక్ష్మి
రూపిణియైనభూమి | కన్యన జీతశ్చరినిరామునాంతనధిక |
భక్తిగ్రాంఛిననతపః ఫలమెఫలము || సాధుజనకల్పభూ
జకేసరి తనూ జగ్గి 60

కాన్త్రానుండై నదకాన్త్రునింబైనాముగా, రూపించిచేచేమరా
 చారాపామ్మనిధిక్రమించు తతిభూ, జాతాప్రభావంబుగ
 నత్తరంగాంచిరమ వధూటియనియి, వరపూర్తిచింతిచేజ
 వామనసినుతింపనెంచితిగవయభిధమతమారుతే 61
 మగధరణిజంబుననిచ్చిసేతమసమ, ధానంబుననిప్పుడే
 కరణింపెయిదుమనంచునెంచుతతినిర్మలచైతన్యవనశ్శినసాం
 బురువంబుందుజనించిపాల్చెగదయ, భోగినిచందానభా
 స్వరమాయోచనసర్వసూరిజనభా, వస్తుత్వమైమారుతే 62
 సేదసర్వలోకములార్జసారిముంపగఁజాలు, వారాక్షతుల్యగంభీర
 పూర్తిస్తోవరజంగమాధారమైవిలసిల్లు, జగతేసమానవి
 శంకటంబువైదూర్దముకాప్రవాళింప్రనలాది, వరమణిస
 శ్రిభావత్రయంబు సూచికాగ్రంబుతోకుడ్డమశాస్త్రంబు, తోస
 మారసంబుగుస్త్రోకమొందిచెలఁగెమున్నులంకశికుపారతరు
 వృష్టనిరిచిసేతఁగాంచినివొనర్చి, నట్టయోచనామహాత్మ్యం
 బుబళిబళిగమజ్జివారవరమగుత్తమార 63
 సేదరామునిదక్ష్మసర్వప్రపంచముత్రణ, ప్రాయంబుగానెంచుపరమ
 సాధివియుర్భస్థులముననయోనిజపానతిచెట్రిభ్రుభవంబు
 నొందినపరమసాధివి మున్ననసూయాదిమునివధూమ

ఋలవః, గానియాండు బడిన సద్గుణాకరంబు | తనకు నియాజు
గల్గిన చాదశాష్ట్రవర్ణమునయ (జూలిన ధన్యశల) మౌనమువ
హించియున్న సమయమునందు | భయములేకుండ మృదువా
క్రమశక్తి దేల్చి | మౌంటలాడించి నట్టిన మహామనఃతుగానా
ధుజనకల్పభూజక సరితసూజ 64

ఉ॥ వారక దేవ ధారులక, వచ్చు ముసంపదలిచ్చి మర్దనా
వారమువాపు పంకరువ్రావాసినిక యువనేకు మారికిం
వారఁగరత్నము ద్రుకము, హత్రుభక్తి నొసంగి ~~మృ~~ దుఃఖవి
స్మారము ఉంచినా విదియ, భార్గవ-చిత్రము గాదె మారుత 65

అ॥ లవణవాడ్చిన పులంఘం-చుచందాన | దుఃఖవాడ్చిన కత్తు
టిఁదరింపఁజేసినావు గాదె సతామవారవి | నమలవాన్
సరణినాంజనేయ 66

స॥ సాంముద్రకౌక్యలక్షణాయుక్తమై సదా, తనరుదాశరథిసంద
ర్శపూరిత | సరలబలక్షపాచరమారణార్థమై యాజిం-చూ
ముపరాత్రమంబు | పరిపంధిశరణన్న గరుణిం-చుదశరథా
త్మజునిభవార్థభయదానమహిమ | భవశ-చిద్భవపద్మభవ
ముఖామరులను, దాల్చినెడ రురఘూత్తమునిశక్తి వేయి
విధములబాంకి త్నవిభవమునవ-చించితి ధరణిమ మారిమ
చ్చించిపుచ్చు | కొంటి-చూడా మణిని బలుకూర్చి లోక 67

భూజన కల్పభూజన సరి తనూ జగ 67

సోకరినవేవర విశంకటయక్త మగు భూజన తరము చేచి వలుల తా
త తుల్యైంచి పటుశల్ప తరస సంపక్కులగు నూరు పులచేమ
వొందు వాంఛలును (గూర్చి) పరిఘ సన్నిభ దర్శు తరూ వలువు
లచేత (గ్రీ) కానగముల బెరిచి వైచి నిర్భూత నిర్భూత నిభము
తాము ప్రియ భూతముల చేచి సత్వముల ద్రుంచి భూరిసేవా
నా వముల చేచి గంఘుల వ్రే (జంపియ యుకోవ వసము
శోక మయ ము సర్చి గొల్గి నట్టి న విన్ర మము ను తింతు వ
ర వాసు మ 68

సోకరి జువి చెట్లు నిమ్మలు వమ్మ గాఁజేసి నరండ్లు మారండ్లు
నల (గూర్చి) పచ్చలు మా మెళ్లు తల్లరైండు గఁజేసి వినుదా
కు మెట్టు లాయ్దన చెరల్లి పోక దానిమ్మలు పోవడలు పడగొ
ట్టి గున్న చింతల నందు గులను పేరే బలి తంపు (చొన్నలిప్పలు
దొరఁగెలఁజేసి బంకో యచెట్ల వాటిలక విడిచి బంతి
తలల సోకు ప్రమ దా వనంచెల్ల (బండు సన్నియందు బాడు
లేని మగతనంబు చేవెలిసి నావు బళి బళి గుడ్డే వారవ
ర మరు త్కమార 69

సోక్త చారమంబులు సాధవ సంఘన (గూర్చి) గంతరవం
బులా క్షతనశించె శావపద ప్రకరంబు లేపుదూల గె

జయై, వామాద్విపములు జీవములు హస్తే, గుండారభ్రా
 కసంకావంతులు మృగై, వన-వరంబులు మృగా వనముల
 ల్లై, గోకామభుక్తులైన గోమాయువులు బ్రాహ్మణై, జమర
 గోధామరంగములు సజ్జనై, నారనవునాపమందిరక్షింప్ర
 మదావనంబు సూక్ష్మతతిభవత్ప్ర, తాపమోచరాని
 తల్లదంబుననవగీరంజితరావిభూతరామదూత్య

70

సంసారబలురాపులుంగులు వసదమువల్లై, బరవారతు
 టుములాపికడొలంగై, గోజులుగోరువంకలు వికారవికలయై
 బూరంక్షనట్టువపులుగులక్షణై, జెలుకకూటువలుప
 సులపొగిగంక్షణై, కులుపునై సకెనాలపులుగులై
 గ్రుద్దలగుంపు మంకటిముంకలకడారై, బలుమూసపో
 టుపిట్టలుదొకంగై, నయ్యకోకవనమునంబు సలకెగి, సే
 వానాదములను సయవశశక్తమగునె వినుతినల్పనశక్తి
 నిరుజ్జ్వారవరమరుత్తుమార 71

సేనసాగంధికాంభాజసంఘాతములచేత, బరిమళమ
 త్రైతాంభాస్పృశితై, రమణీయకూర్మకారంకవంబుల
 చేత, నక్రతుళిరమానములచేత, జలమృక్కుటాంబుగబ
 భవినములచేత, వితతరథాంశదంపతులచేత, సారస

త్వాశవంసకదంబములచేత, శ్రావటిట్టిమబలాశముల
చేత, జెలగుకోనెట్లుపాడుచేసిస్వకోయ, మతిజనించురుషం
స్థికావబతులానర్చు, నారవకోకాభిధానవనంబునందుగనా
ధుజనకల్పభూజకోసరివనూజు 72

మానినీవృత్తము

అశరమెప్పగరిగెయకతెసహస్రవనాటులునిన్నవడిం
దాశిరకోరనుధారకతాతవి, తానములంబ్రహారింబినబక
వీరేనెదిర్చితదయబలుబలు, వడివెలుంగునిసుంగుపురి
మోనజెసినవిప్రమమెంతుస్, మారనుమారదయాజులధి 73

మానినీవృత్తము

రాసు, దళిరఘువంశపయోనిధి, తామరసారికెరామునకుం
గోసలభూపతివైరులనెల్లను, గూర్చిదగంధవవత్సజుడ
నాసరిరాదుదశాస్ససమాశర, నాధులువపురటంచుమవేల
ల్లాసముమోలు, గలంకవచించిన, లావునుతింతునమారసుతా

74

తులలితైతద్దాదులకునునాశివశాసంభవమలర్చు
తిలకుత్తొంతునాశివత్తదమదశ్చిదదలలకాల్చి
తిలలితైతద్దాదులకునునాశివశాసంభవమలర్చు

మ ॥ లలితైతన్యమునందునంగలవిశ్రాంతంభమలక్షణైవ
 కెలఘువృంధున(త్రిపితృవమవర్గిస్తావలలక్షణైవ
 వశులంబంబుడువళయంపుయముడై, వైశావనముడై చాపా
 ద్భులుఁ గౌదురుఁ డొయం-చులొకములుని, నృసింహచంద్రమౌళి

ఉ ॥ సుప్రతకలనపయని, సోమవదేరుఁడు జంబుమారిబల్
 తప్రనిశాతబాణావిత్రతింబ-చరించిననించుకొనేత
 హంబ్రజమొందకుండఁగఁడు, వానరుఁడంపినచాపాశక్తిదే
 వప్రజామైననిట్టిదని, వానాననెరుకె మారుతాత్మజా 76

నా ॥ కింకరఁగినగాభద్రహములతో, జ్యేష్ఠాశుండాలము
 జ్యేష్ఠాంగావళితోడమంత్రజులరాగళ్లవారివిక్సించిని
 శృంకణస్థైర్యయుతంబుగాఁబదిపదోనారకప్రభావంబుచే
 లంకానాథుఁడలంగఁజేసితివిని, లాంగూలసంఘప్రభూ 77

కా ॥ నేనాధర్వరపంచకంబుడరికొనేధ్వంచులకుండనే
 మనఁబాణకృపాణసాధనములై, మాటంగలేనపుతో
 బానకంఘ్రసురారవళంబాదివిత్రైపుంచెంపుదీపింపఁబో
 డ్రొనాశంబొనరించినట్టిబలమై, తుల్యభక్తితోమారుత 78
 సేవింపుచిడులమనవలలు వల్లెతొరఁగుకెలాలంబు

భూరిజలంబుగాఁగఁ | మ మూలై నమాంస మేదనికాయములు
 వినైరగభరితా బంబుగాఁగఁ | శుంభస్థలములు పక్షున బ్రదే
 పావఁ | బడిన వేలువులు గుచ్చలులుగాఁగఁ | నతిలాహి తప్రవాహం
 బుష్టై దెలిన, పుం ఉరకములు బుష్టుదముగాఁగఁ | సమరనదిపా
 టైలాంకా పురమున నేపురాత్మసానకములను మరాపకొపావ
 వేల్చుచఁగొల్పునాడు గేరొవణావం ద్విసాధుజనకల్పభూడు
 కసరితనూబు 79

తెగరాత్మసానకములు సహస్రములకొలఁది | కదియఁగనిరా
 యుధుఁడేవై యొకండ్లైక | ణమున శూన్య ననపరాత్మమము
 వేయి | విధములను తింతు వాను మంతవర్సవంతి కై
 సగరిచిం బమ్మై సహస్రము యూబు బంబమ్మై, తనరారనమని
 డ్దపుమొగంబు | తతకాంతిదాకలై చంభాతిధారలై, కనుప
 ట్టెభవదయకరరుహములు | ప్రమితనిధానమ్మై యమసన్ని
 ధానమ్మై, సరవిజూపట్టిన సంవాననము | బలమోదహ
 యై యలధూమకేతువై, న్నాలెత్తా ఘోష్టలాంగులధాటి
 జేచరప్రవరులకుని శాపకులకు | లంకలోజెలరగేయాలం
 బానర్పనెం-చియ త్రొరణాస్సంభమక్కి నపుడు | సాధుజన
 కల్పభూజకసరితనూబు 81

(ప్ర)థమభాగము.

ప్రసాద వర్షణాచా వసుకర్షణంబు తోడముజ్జగంబులలర)నన్
జయము నమనభావన మకరా ॥ పూతకలయంబునాత.
సూర్య ॥ 84

సోదా లుప్తముడిగిరానావిభావరియందు, భా ~~స~~ సెల్లుజితగ
భస్మింభంసి ॥ జానబట్టుంగ (త్రాసగుణంబువిడనాడి) నగనగమ
టియుమానికముత్తేవ | సతనాలుకలసమిత్తమితి (గారిచిఘా
మ) కలితుండుగానిచోగంటిపోచ్చి | నరంధ్రజలధరనికరంబునెడ
బాసి, విలసెల్లునట్టివేవెలుగుమాడ్కి | నమరులునుతింపజేలగితివ
య్యలంక | లోనమంత్రిసుతాక్షాదిదానవాళి | సదమదమనల్లితో
కణస్రంభమెక్కి | సాధుజనకల్పభూజాసరితమాజ ॥ 85
క ॥ వృక్షములుచేరిదనుజా | ధన్యులదునుమాడిప్రభుతా
ద్రులనిజవా, లక్ష్యపంబునబగిలిచి | యక్షమక్షాతనివిజెం
దవైతివివానుమా ॥ 86

పంచదామరము.

~~దశా~~ దశాననా ^{జేంధి} జ్యేష్ఠవచ్చిదైవతేంద్రజిత్తుబల్
నిశాతనోయకంబులొనినపయిన్నిగుడ్డ (గా
భ్రాతాశ్రుమాంబుతోదదయభషణాశుగంబుల
నరింపజేసినట్టి దోర్లునంబునెందుమారుత ॥ 87

కాకాకానానాపము తోడరగి ధటులం, జక్కాడి జంధారి జి
 త్తెరనోరక్షదముదంఱిం చిన జగం, ధర్మంబులందుం చిదో
 ర్వర్వంబుంబ్రవటం చి కల్లువ కేవే వధక్తి (చతుష్త్రాచే
 నారానోమోదమునర్చనక తనుగా, నామాతరకావృత్తజ్ఞా

మగః క్షణకాలంబువిరించనాస్త్రమునకున్, నావధినుఁడనిస్తూని
 ర్భుజాభావంబునయామినచతులుక్, రింపంగమోదించియొక
~~కాకాకానానాపము తోడరగి ధటులం, జక్కాడి జంధారి జి~~

శరశుల్బంబులఁగట్టుఁగొనకేవే (బ్రాహ్మప్రవృత్తశుగంబాశర
 బ్బుజావృత్తంబురొమభక్తిరతులన్, బాధించునమాదుతఁడ
 సగవయికన్నులులేని విన్నుత్రిమృతిఁడు) సతనాలుకలులేని
 వరుతవవఱండు | కాలదండములేని కమలాప్రతనయుండు
 పాశంబులేని శంబరవిఘ్నండు | కలశులములేని వృత్తంత
 శయుండు, ఛాయాయుతుఁడుగాని చండఘృష్టియొ
 కారమూను శ్రీహరిదివ్యతేజస్సు, పురుషక్తిఁగాననివేల్చి
 పడవాలు | సుష్మాతండనినదువిధమ్మఁగాంచి | గుసగుసలు
 వొయిరిల్లరాక్షసులుపంక్తి | కంధరునిసభలానకంకారము
 దవగి సాధుజనకల్పభూజకేసరితనూజగ్గం

తేనెకాయకాయలు మోచగిడియుంచి కుండ్లుండీ పక్వైకంధరుని
సభాస్థలమున భయముచేందకుండ భాషించినట్లుగా
ర్థమును తెలియనెప్పుడొంచెనేయె 91

సేద్యైలాసనగము భారతభక్తిచెకలించి యమునితొడారేక
య్యంచానల్లి యాగ్రవేదావప్రదైయమరేంద్రునొడించి పా
శునాలమునందు బాటజొలి గువార్కెళ్ళకునిలామవచ్చేసేచెద
జేతించి, సూర్యచంద్రాదుల సుప్రకృచ్చేసి దానవయత్తుగంధరవ
దుల జయించి, పారికాంక్షే తపతపస్సునెలుచి యుష్వస
ములెవ్వరనుచున బిర్బగర్బ నిర్బహణమున జేలగుసుపర్బ
వైరి ॥ ద్వణముగొనెంచి ముంట్లాడి తెవిమవరస భారస్థలంబున
లంకలొబవనపుత్ర 92

సోనినుచోరజుట్టిమున్నటిలాముంచి న, వారినొక్కమున (గుం
లనెసి నినుజేలుగొన్నయర్జును (గుచ్చికోర్చి రాణిం-చుభా
గ్గవరాముగెలిచి న-చావుగొరిమోనవరండుములజేరి దయతో
ఉనభయప్రదానముసేగి నకాసనంబుమన్నించించుకనెలు
బరమాప్షణాదిరాక్షసుల (దునిమి పొలిచియున్నాడురామవి
భుండుతదంఘ్రు సేవకు ఉననిమునుదశప్రపుతోవ-చించితివిసా
ధ్వసముమాని చిద్విలాసగు సాధుజననలపూజకేసరిత
నూజ 93

427

అంజనేయస్రవము

సంగవారాశిలంఘంపఁగఁగిమోవఁగఁగెనెవనుబండ్లమే
దఁగఁగట్టుకొనినవోర్తి | కాంలంబువొకున్నఁగాకచరమును
దెప్పెం-చియంతమునలాలించుకవ | రచ్చపట్టులాజేతిరజు
లాడుచునఁరాజులమోదనాచ్చెన్నిలుచురతి | మితోచ
నిదగఁజెందిమతివిభ్రమముగాం-చి,కాలకుంటవిషం
బుగ్రొలిపట్లు | రాముభార్గవదెచ్చిరాజ్యంబునందుంచి
మిత్తికగ్గమైతిమోదెటుంగ | వసుచరావకాసురునకు
బాధిం-చున్ | వచనములునుతింతువాయుపుత్ర 94

మృదనుజాధిశుఁడవపురాఘపుఁడుదృఢదృఢప్రభూతాఘ్నకౌ
మనుజాధిశుఁడుననుశైలచతుఁడొ,మధ్వస్థుఁడొమోకుమ
ర్షునవాక్యంబులఁబట్టిపాతేమపుడు,గన్పట్టుచట్టాటఁగె
కొనుమంచుదశకంఠుతొననినపల్లవ్రాచుననెల్లరుతొ 95

సంగతిభవంబుచగ్రావివిసుద్రిష్టుకులనెరి,చేవమించినసనా
సరుడైనసెగకన్నచెబొల్లితిగకొట్టినలఁగాల్చి,గరము
గ్రొలిసమవరకొలుడైన | దననుఁదానెజనించితగజేపు
లస్సజిం-చి,చతురాస్థుఁడననొప్పుప్రప్రయోన | గర్భం
బుడుగుదా,కఁగనరాకతనరాక,మృషగాఁబ్రవర్తించు
మృత్యువైన | నాగిరక్షింపలేకురామాపరాధి,నక్ష్యుగావు

నరకాధిపతి నాథు యింతి | ప్రతుకుమనిశావణ నితాడ బ్రహ్మనట్టి
నమస్కారమును తింటుననిలతనూ జ 196

సేననకుమారులయమనికటంబునకు జేరె, దలుమమద
యవెంచంచె-చాలు | నమవర్క సైనికానకంబు జూవముత్తం
గమదామవంస్తంచె-చాలు | నసంపదలువిపరాధనముంద
జేసి మరలింపనాదులూమంచె-చాలు | ననిరస్సులువట్టిన
లత్రాబడఁగొట్టి, దొరలించుటకు మన్ను శరమ-చాలు | గా
నిరామా జ్ఞులకున్న శారణమున | ప్రతికేనాడవు సువ్యంబు
~~బ్రహ్మనట్టి~~ బంకెగళుని | ధిక్కరించిన భవదండు పురినుతింతు
సాధుజనకల్పభూజకేసరి తనూ జ 197

మగళాశాస్త్రుల్ప-చరించినాడవనియు, శ్రుతాధిపతియు కృతై
శత్రుసంవిద్దేశకంధరుండు భటులైనా సేంపనద్దానవు
వారకృత్తంబున నడువాలమున, పృంట్రించినాధింపఁగా
వధరాశాంతము తోడెనొత్తి తితి తుదానభూతములమా
రుతో 98

చాజనకు సుతాసు వాక్యములకై త్నముచారిచిపావకుండు
దనహిమనర తుల్యమగు, తావులతోడను శరపంకము
చినగతి నడువాలమున జేరివెలింపెడు కాలమందున
జ్ఞునక సుతా ప్రభావమును, నన్ను తిజేసితిగాదెమారు
తో 99

44

అంజనేయ స్తోత్రము.

కనకతామ్రావరత్నమురఘనానందయాశసము
నిన్నునెక్కునిప్రేమకీర్తనలముదాల్చినగిర్మమవ
తన్నుతమానివాలమందుగవేంబ్రా ॥ 100

ఉదవాలముగొల్పివేంటబడి వచ్చుసూర్యులనెల్లసూర్తిజం
ఘంటాఉత్తమవల్పితరకాయుఉత్తపిరితాళిముతమ
లబ్ధిశివకల్పిజానకినినారఘురామునివాయుదేవుని
గీరినిసన్నతించిబలుకకలవైచితివయ్యమాకుతే ॥ 101
తొన్నమాకుచితోడగూడినసగలబుడొన్నమాకుచితోడన
తోకఁజేరిరగులగొల్పితివినాల్గదెసలలంకాపురంబునమ
తురాననిపాశకవరాంజనేయ ॥ 102

సీతలొంటిజొరగొంగదమంబుమనెననిమించునాయకవాని
మేడగొల్పిబలుమనెపరువానియనరుగావించిమందవనసులసో
కళంపఁజెలుచిమొసరికన్నలవానిపసమొలుగుమల్లి
కడవపరిటివానివిడిదిమాడ్చియారైదుతలలుజోదిలు
బూదియొనల్లిబలురక్తసులమాకువులనుప్రేచ్చికాటి
ఐదిదేవగంతులవైచుచుసోరజామప్రలతోరప్రేక్షిత్రి
ప్రేక్షియాడినట్టిదిట్టతనంచెందుదుజ్జేవారవరమరుత్తమా
ర ॥ 103 //

(వ) శ్రీమదానందము

45

శ్రీ కమనయ తరసవారాకారప్రవాళి, మానంబులై యొక్క మార్గ
మందు నసమలావో తజవంకు సమసభ్యై ఛిరామంబులై యొ
క్త ర్థనయందు బంధూకకేండుక ప్రసవతుభిప్రభా, నీ తంబులై
యొక్క విధియందు (గాత్మిక జన్మ సంకారక వితవర్ణ) సహితంబు
లై యొక స్థలమునందు ప్రాంత సుల్లలున వలం గూలవవేల్చి శిఖలచే
లంక గాల్పవత్సైం చు వారి కజ్జెలదిక్కులయందు మవోనుభావ
సాధుజనక ల్పభూజక సరితసూజగ 104

శ్రీ విలయధారాధరా విష్ణుతథావినంబు, శిల (ది నాభిలమైకొంత
నపు ప్రాగ్భార నిర్భూతపతనవేళలబుట్టు) భురినిర్భూతమైకొంతన
పు వంభాల్లి ధారావిదళితమైపడుచుండు కుట్టారనినదమైకొంతనపు
బడబాసలజాబ్జలపైకొరెచినమండు కూపారరావమైకొంతనపు
లంకప్రాసనమలాం గూలవవేల్చిచే గారవలగేములాగి గూ
యకాలమందు బాపామాలవామాలవి రాంబనయరంజితా
దితయగ 105

కాగపన్త్రంబదిధరా శ్చలింబడుసురాం, భాజాన్త్రీ సంఘాతమో
యన్మట్లారి గేరె నికాటసతులా, వరనడువాలాన్మచే
భిన్మంభానిజసాధము వీడిచేవే, భిత్తి ట్టెడోగోయె
యన్మంబో దులకంగరజగతిల్ల సూహంప గామారుత 106

అగ్రవంశమనదువాలమాత్రయంచుటజేసికలిగి
వలకాలవల్లిపంక్తిగతునిమాదయగవచ్చుకొనివం
లమరుగావెలవదాత్రయమునగ107

సగ్రవనలాక్షిలాంగులముననుంచుకొనిమమ్మగ్రాల్పవ
చ్చినమవక్తియొకొక్కమండలాకృతినిగమనమునందు
ననుంచిధరతికిదిగినమార్కండుకొక్కరక్తవర్ణంబు
చారనముఖంబునఁబచ్చిదనుచ్చటలనెచ్చవవంనుకొ
క్కిధారాసవప్రంబువననబంబులమాట్రహరియందు
మధుధారచక్రముకొయనుచుభిత్తిరజేలనవనవవరులు
లంకఁగాలుచు~~వి~~తతినబలప్రభావణార్థధ్యాయంబులె
న్నప్రకస్తంసుగుణిసాంధుజనకల్పభూజకొసరితనూబ108
మగపడితైపాటునదప్రవాహములకుడవచ్చుంబులచిత్తసం
దడిచెఁగూలుతటప్రదేశములవంధానకమహానాథముల
పడియెలంవసునదువాలనిజేచభస్మంబగుంగాదెక్కి
త్రుకినద్దించినవానివంశమునువృత్తంబునసమాతృజా

109

సగ్రాముమార్గనాదమామాడ్కివెనిపించుననుగతెప్పవల
నమరజేసిసతకునరములసెగతొడెబడునస్మరణి

సలాతసంఘములకాల్చి | ఇరమాంతువంతులూఘమిట్టెదగున
 న్నవడుపుననవలావలికిమికి | రఘుమవశ్వమనభాశంబిట్లు
 వెలుయును | మృనుభంగి | నేలవపునరగిల్చి | ఘోరకాత్రించకేఘ
 ములునాల్చినట్లు | లంకగాల్చితివశనిష్ఠుంకతోభావప్రతాపంబు
 తింగితవతలువొగడ || సాధుజనకల్పభూషకసరితనూడు

110

పంచచామరము

పరత్రయంబుగాల్చి | గోరిపోవునాడుప్రాప్తగా
 సుకాశినండ్లజేసికొన్న | శూరికంటెనిక్కపే
 శ్వరుండుధరుడంచునిన్ను | సన్నుతించికొలిపే
 చరుట్టకొన్నలంకగాల్చి | సావినిన్నుమానుతే ||

పంచచా

మవెబూవిలాసమొప్పలంకమారణంబుననెదు
 సువశశ్చివేత(బాల్చు)తోర, సంప్రమండుముంచియా
 బివరయి(జెంది)జాననోన్మి, రించికొంతనపులా
 నవోవమొందినట్టినిన్నునమ్మకొల్లుమానుతే || 2
 శాశ్వాతలంకగెల్చిసాధములుక, న్మరిసంఘములరాక్షస
 ప్రయోదంతితుశంగనిష్కటభట, శ్రేణుల్లరాపులియి
 క్కలంబందెటులుండెనాయనుచుశం, కంబొదిట్టమానూయా
 బాలాచించిసుఖించిచెందితితద్రయాజ్ఞునమారాత్మజా || 3

సోమతామకములు తత్త్రులపాటుసందంబు, జీవ్యంబులకవం
కడజేదతిపాటునకేలడులగుంపునకాదుచే, గూలు, బెబ్బులలు
కచేబాబ్బరింప, వలుడులమొత్తంబువగపుచేబాటుంగ, వి
సదారిగుమివకావికలుగా, గనెనై నద్దూకులుసోపాటులుదొ
రంగ, జన్మంపుదిండ్లకసమునకేగయ, గోనటంకులగ్రహవే
డ్లగోనలికంగ, నయ్యరిష్టగముక్తుంకునట్లులేక్క, శ్రమగమ
నంబుతోకేలేచినవిధంబు, గోరివినుతింతునొరినవిారపు

అ) 114

కాకాకానంబుననగునవడిరిసిం, వంధావనమువ్వుయకై
కాకస్సంఘములాలకించురనా, భావార్థమందుండుయం
తాకాతూపాలమొప్పగెకొవిడుచుం, జొరకకొకొమొందిన
యాకారంబున(జూపు)నిచ్చినవిధం, బగ్గించెదమాచుయ్యె||5
సోమకాలకూటంబుచేగొదియపడ్డజే, జేబారుసుధనిరియ్యె
చినట్లుగ, ధాతపంబుచేయ్యెనొజేందినచోరొవళిక(గాం
చియలరినట్లు, వలుపుచేమిగులవోవడిజేందుచాలకం)
బులుమేఘజలముచేబొంగినట్లు, ధావంతమార్గమునసోఘ
సమొందుతెరువరు, లిను(గాంచినంతొప్పమనసినట్లు, ధరణి
జాచరిత్రమరసివచ్చిననిన్ను, గొన్నులార(గాంచినన్ను
తించి, సంతసించెగొదెకాషామృగానక, మాంచెన

ప్రశమభాగము

49

యరంజితాదితయ ॥ 116

శా॥ ధరణిపుత్ర-వరిత్ర ముండవిపిసం తాపంబువగట్టివా
నరులకొమోదముజేంపజేసి విపుల్యనందంబుతోచిభా
స్కరపుత్రుమనావనంబునకప్రేక్షదాసికశాళితా
నరుసంబాప్తఫలాళమెక్కినవిధంబుగ్గిందువాతాత్మజా ॥ 117

శా॥ తనవనభంగమువినియు, తామసమించుకత్తెన(తాల్పక
ద్దినకరసూతిమిమ్మలను, తింపుచుచెల్వ(గబంచెగానిత
ప్రసియదలింప(జూలడేవ, వారలవాయ(గరామకాన్తసా
ధనపరులార్చనూజ్జ్వలిగ, తాశరదభ్రంసమాప్తమాడుతే ॥ 118

శా॥ శబ్దలందెలుగల్గుగల్గునాడుచొక్కెసల్నకర్తావ(గతెనం
పు॥ జడదారితిట్టుచెడిదిరాతెలుంగెన్నచానకర్తావదాసింబ
కేంకె॥ సకలకాలమయోనిజూదివృషాణిపం, కేరువకాన్త
మొకరెనెద్ది॥ నిరుపమావృప్తిపదవారివాణామునమవకా
ర్షకాజనకుండుకడెగదని॥ నట్టిరామాంధ్రయన్మమత్తం
తభక్తి॥ పాలమునజేర్చియొక్కిర్నపాచరాళి॥ గూర్చి
ఉన్ననకస్త్రాచాగొట్టికొంటి॥ వమలగుణసముదాయవరాం

జనయ ॥ 119

శా॥ పాణిద్వంద్వముదొయిరించిరిము, బాదంబులజేర్చివి

50

అంజనయస్సవము

నగ్నితంబాష్టనమస్కరించితేయ్యనంచేసిస్తానిక
మాతీకంబునుభక్తినిచ్చిరఘుగా, మనోమివేదేనవ
జ్ఞానాపాంధిననమవత్సమిడువాం, భక్తమానువాతాత్మజ్ఞా
మనవనవాసమునకేయకొన్నకేయము, వనరాజ్యమెవ్వడు
ధారతానె, వసుజులతోవికాధమునాందిమునులను, నభయ
ప్రదానమయాన్నఁడెచ్చె, శర్మరావనియండుశయనిం
చిభాస్కర్తప్రప్రసవఁడుప్రభుత్వచ్చె, సరివనమ్మండువ
డనితలంపనవిభిషణునకొన్నపతిరాజ్యంబాసంగి, నవ్విదా
మననకాత్మజనావసునకు, రామునకుజానకదత్తరత్నమ
చ్చె, దైన్యమునకింపజేయుసాధకుఁడెవ్వఁ, సాధుజనక
ల్పభూజకేసరితసూజన్ || 21

సోపదవేలబల్లిదుల్లదలించితేచ్చిన, మాలిచాపంబవలెవితి
చి/ మునుధరాధిపులనిదుల్లలంబాసంగిన, పరశురామునిబా
వరబలమడంచి, పర్యేతమల్లుకన్నమ్ముమండుభిశోకే, బరమ
కప్రతిచేబాణఁజెమ్మి, సప్తసారములాక్షసాయకంబు
నననా, యాసంబుతోఘోషమయండు (గూచ్చి) పెరుగాంచి
నరామవిభునినిజాంస, భాగముననిల్పుకొనియకూపారము
నకుఁజేరమొచినతావకొదారసార్క, వైభవముసన్నతొంచె

(ప) శమభాగము

వాయువు 122

కా...లంకాలంకుతమా రక్షాన్ముత బహులావణి పక్త్యరుకా
స్యమృతైశ్చ మహితామలనుతా, నభీయాజ్ఞపారంగతా
సంకారప్రదవిత్తమా స్పదదమా, ధన్వంతరితేజోర్నమా
హూవర్షిక చపతన శభ్రత్, భవాన్కుతమారుతైః ॥ 23

అక్షరవసంభరమౌషధి | పూర్ణజగద్ధితసుకాళిపూజితసు
గుణాదీర్ఘసావంతమకేశయ | వర్ణజనవిప్రుదనవత్స
లహంసుమా ॥ 24

పూర్వగ వృత్తము

దురితవనకుఞ్చారా దుఃఖమూరప్రచారా
 పరజలధిసమారా, పర్వదేవతావతారా
 శరధినిభగభీరా, సత్సంధిరత్నధికారా
 తరుచరకులవారా, భారతీయప్రభాధికారా

ఇది ప్రాంత వర్ణన ప్రాంత సమాసాన్ని తకవి తా ప్రవణావతా
 తక తారా మా చా గ్రీ పాల భమ ప్రకత్య సందాన పవిత్రాంతరంగ
 ని శీల వర్ణ తక లా వ్యయ దంభా శిభా త సముత్రాల లద్మ తా చా గ్రీ సుగ్ర
 వా చా త విని వర్ణ తక తర వా సా గ్రీ ధురంధర నర గోపయ తి రా వ్రీ రవ
 త త యోగి ప్రభా తక వరణ సోప భ్రమ రా య మా న మ్మి వ్మ వంశ తిల వర్ణ
 వర్ణం బా గ్రీ వ్మ మార్గ త సూ చా గ్రీ వ్మ వ విధి య వంశ తుదా స నా మ

52

ధయప్రతివంజై నయాంజనయస్రవంబునండు (బ్రథమభాగ
మునంపు జ్ఞము)

వివేచయభాగము

కృష్ణజానకివ్రావత్పర | రాచితసద్గుణనిధానక ఘనలవరవి |
గ్రాహకాధితమృదుపవ | రాచైవాప్రితనికాయరక్షితుగుణా

అవధరింపుము 2

సేవలచినముడె భ తి(జాలగిం-చలెంకల) తులుము & గాపాడుచే
దొయమొద్ది | పొన్ననాయకవరంగు (బన్న) గోరుతెలుగు సోకుచే
నొమ్మమస్తకమువంచి | సాముజాచిలెనన్నుచందంబుగలచెన్ను | తొల
కాడుసులలాటమొలయ (జేర్చి) తొగలసంగడికొనిపగలింటెయెకి
మొనిర్చబలులావనములింపుగ (చగిల్చి) యారఘాత్తమునిపవాంభ
జములకుజొ | వోకులాస(గియును) దదాజ్ఞ (జెంది) భువనరాజి(గట్ట
బూనిన) ధృతినెంతు | కుజ్జోవారవరమకుత్స్యమూర 3

కృష్ణరామాజ్ఞ (జెంది) ప్లవగ | ప్రామంబులరెచిలవణతయధిశైల
ప్రామంబులచేనింపెన | సామధ్ధముసన్నతెంతు | శారకుమారా
సేవ పూబంతులట్ల సాంపున (గొండలెగమొట్టి) ధరియిం-చుచు⁴
తథాత్రిరతి | బద్ధరాగ-జ్ఞాయ (బ్రబలుప్రతాపంబు) విలసిల్లుచు
మహానలముభాతి | గమనాతిశయముచే (గొయంబు) సేదాద్రి
తరితేమైయొప్పుచొజలమురతి | వారాకిదరిచేరవలెనన్నకోరెచే
జవనంబు-చూపుచో (బవనునట్లు) బలిమిమెయి(చెంచి) జగమె
ల్లనాలయవేళ | నారసమధేవ (గనిపించితో) రపంవప్రూతమొలు
డైనరామునిమాతవగుట | సాధుజనకల్పభూజనోసరితమా

చ 45

సోమకాశ్రయంచైతదుశితాచ్యయతతుక్, వ్యమమామన
 నుచునుర్వరకలంగ, గాంధ్యంబుసంపూర్ణకామస్య భనకమి
 మూడునాయనమరువడుచుండ, నపానఘట్టనలెప్పుచారి
 మనగయనిఫణినాభు, ఉల్లాడుచుండ, లక్షలకలతెగైల
 ములతెచ్చుటనందు, తానెకనలందుగాడ్డువోవ, గూఢగుభద్రావ
 నమోదవదిష్టుంభనికర, మదరచాకోధిబంధించినట్టితామ
 కేనసావాసమతిభక్తితోనుతింతు, సాధుభనకల్పధూజనస
 రి తనూజు 6

సోమకాశ్రయంచైతదుచుండ, చామనైకొనుచు
 గనెద్యమియనుచు, తొమ్మినంద్రుసంఘమూర్తి, సుచోనక
 పాలమారికుడైనశూరియనుచు, బలరాంకిక ఉకగుసతతొనట్టా
 ర్చుచొ, చావలగులఫణిప్రభు, ఉటంచు, గాంతెచెనెల్లబు
 గమవత్తింగింపుచొ, రవో, దోచునూత్త్యంబరమణియనుచు,
 జైసికొరినతులుజేజేలువినువధి, నపరాశ్రమంచెనకనతుల,
 వధరలైనదొస్తవంచొందుటర్హమగు, కుచ్చివారవరమరుత్తమా
 రు 7

కనలేవంచరబవల్లకు, వారి, గట్టించినాడ వారిధిననిసే
 తావరునుచ్చించినన, సవకధర్మంబువినుతి, జైసిదహను
 మార్క 8

సోమకాశ్రయంచైతదుచుండ, సురనర్మధమునకగు, ధరతైరి, చాల్చుచోడు

తి వర్తి. ఒక తప నుష్ట తారము (బంపన తోను) చావ వలెయు నె. మం
చుక బద్ధి పక్కి. నొక సారి ధంతినా మకర దేవుని సూక్ష్మం, కను
బానునం దెక కృతుని బండ. నొక మా యు మధుక బభా ద్వా సనార్థియ
వారి వహం చిన పన్నుగాతి ఫంగి. గాన బడితివే పుకపి చయముల
కెల్ల. కరధి లంఘనా వసరము నందు. కార మవి ఘుని మూపురంబు
నందు ధరించి. గుడ్డి వార వర మత్తు మార ౧౧

మృత్యు లోక కావణ నాబ్దు జేంది వడి పు. తోతెం చికా జా మృతా
వకులకు సుపట జేయ చుంబు బలగ ర్వసావేతుడై బనేశ
వంబుడై పుని నాచరా ధముని ధూ, మృత్యు విచారిం చి వే
ల్పులకా నందము కల్గ జేసితివి స, త్పన్న స్థితి మాదు తే ౧౨
మాని నీ వృత్తము

జేలు చయంబులు భీకర ఘోరక బృంద మనేక తాంగములు
వలకొలందిగ నాడు దుమూ కలు, వెంబడి రాగ ధనుర్ధరుడై
కాలుని బూరి రణస్థి లిజేరియ, నంపనుడై వివనా యులని
రూప ముసయ (వదాశకు (సూచ్చి తమో ఘరయంబున వాయు
సుతా ౧౧

సోసర్వ శిర్షణ జోషర బలా పవృతా వ్రవ పంబుమా పంబువక
తొలగె. రమజోయ పవర రస్థి లస్థిత వివ్రా కస వారణ రుక్మంగము
లువెడల. స్వయ దుష్టా పిణి పోసి తే మునీశ్వర దత్త, నా వా ఘములు
సవశంబుగా గ. నాభి లలా మర సంగర్భ జాతా ప) వారణానీర్ణి ప
ఫలంబును భవింప. నని దశా స్వనంపము సభార నిర్భూత తుల్యక

శ్రీనమః పృథ్వీకాదేవి శ్రీధర్మమతే గణేశాయ తనూరితి విభవే
 దుష్టవారవరమరుత్తమాంగ 12

శ్రీధర్మమనయసుమకం మకమువారే నలగైకానియత్తమహిహ
 సుంధుగాదు బాంధవుల్లేసురైపరితాపమొందంగ జేయవట్టు
 బరవధూత్రయోగాదు కలుటచెయ్యదు మలరంకలతేవచేదరి
 పాబక్త్యిన్ద్రవేల్పుపదుపుగాదు తమపుణ్యకార్యములకలు
 మాతొనరింప బాటిపోవగజాసిబాడుగాదు విష్ణుదేవమహ
 స్వసువనైత్త దరమనకనితావతాసురుని దన్త్రులర్జునుని
 విడిపించియుల్లమరంగ బాసకేపతిదేవుతివానరంబు 13

మఖలుపోతుండగుపంక్తి నందుడునతాగంబెన్దైరాజున
 జ్జిలపోనవునటింపరాదనిధర్మజేసున్దిజాంసంబున
 దుల్యంబాల్చితదస్త్రపాతములచేదుఃఖంబు గల్గించినో
 మలతే తినిందతిమించి తానపరిబల్లపంబుతోమోదుతే 14

శ్రీధర్మదారుణాంగసందర్శనంబున వల్లముఖవరం తమభయ
 మ్మునగలంగ దనప్రవేశపుభలతాతనంబున సమీపమ
 వేండుహయులు మాత్తమనుమంక దనగువనసేద్రకవక్త్రభ
 వగర్జులవేత్త నాశావకాశంబులదరుచుంక దనపాదభీమభ
 ట్టనచేతనాద్రి వాతాశనావమిభేతిజేంద బవరమొనరి
 చుఘటకర్జు బట్టికొట్టి ధర్మమడివోవజేసిన తావనప్రతా
 పమునుసన్నుతింతునం తాపమతగ సాధుజనకల్పభూంబు

సరి మనుజులు 15

సీ॥ ఉంపొగగమంబునందురుచుప్రకారంతార, మునుఁగాల్పువంపువా
వలనవడిప్రాప్తియునుయనలక్షణధనిగృత్తునిర్భూతసంకాశనిష్ఠ
నంబు॥ ప్రాణికోటులకొల్లభయమిచ్చుమృత్యున, స్వాభవనయకార
నిర్ణయంబు॥ ఫణిరాట్టైతిదక్షిణిబంధనంబుడిగింప, వలెనంచువ
చినవాయుజవము॥ గలిగివచ్చుమంభకర్ణునిశూలంబు॥ వౌశిష్ఠ్యు
మొదలైనలనుండ, నాడిసిపట్టి-మాన్యుమనరించితివిభళగరుద్దవా
రవరమరుత్తువార 16

ఉ॥ అంతమరితిమండుచుప్రవరర్థ బేతారణభూమిచేరిద
వారంతమండవృ-నాటులననవారంపుతిఁజంపుచునుండఁగాంబడు
రాతంతరుషాతవేగమునఁ, దత్తరసాధివధించిలాకముల
సంతసమొందఁజేసితివి, సత్సవరిత్రసమారనందనా 17

~~అదిదేవునినిభముగలసదతలయఁగావలెదరసంధర్మింభము
జురకలగుదడకధరామమూతనసమవారవారంబునైతినువసూ
దడంబుదడివలెద~~

మనుసరరాత్మిత్వభనుర్విముక్త, శరముల, చుంభత్వపుప్రాయమ
శరముక్తుల్నమవరనినాదములతోసంఘంబులెగాధన
ర్భరిదేవంబునఁచాఁకుచుండగనువ, వావారివిప్రప్రక
పరంబులంబోలెనిరాకరించితివి, బ్రాజాకృతమూసుతి 18
కీ॥ తిగకొటికలఁబడఁగూర్చినానెగకంటితెఱంగునంప్రసిరునిరి
రములాప్తుగఁబడఁగూర్చిననదగు॥ మగటిమవక్త్రంబెదనుసు

మా వంశమంతా ? 19

చగలులు వదియేడు కోటుల వనంబుల గావడిచేత జాగిల్
నతి ముఱిజెందిన లెగ, దకా స్వక నిష్క నిఁ గూడి రాత్రి పెన్
గొలుపులు దాల్చి వేద వకి, మాల్క విరింపు సూరి గాంచెల్
పులుము వమంద జేసితి వి, సాధు సుతాంఘ్రి సకల జమానుత

20

చగలు కలగెనెల యూకాసు పుయం వి వరింతు మదయకా జ్ఞమా
పాడి చిన భూమి పెన్ దడి, వోవక మన్య వ వేం చితెత్తు నే
వీరక గెనో ప్పద మధర, మంచ విరించి మ మారు సన్మధి
మ దివి నన వ చస్సలన, నూనగ తివి ను తింతు మారుత 21

సోన మముగా నంఘ్రి ద్వియము నిల్చు మాత్రాన, నాకా ద్విహం ఘమిల్లు
మల 1 దమరె గెసిం వానా రమనల్లు మాత్రాన, మరాలు పుల
పిండు బేతు జెంద ఘన భుజా స్థాలనంబాన రిండు మాత్రాన, సా
రావన జంబు లోకె గిల్ల 1 శాధించి దశ దశక ~~క~~ చూచిన మాత్రా
న, సా ~~క~~ ధాంధకారంబు సమసి పోవ విద్రు మాన్సం బు తోల్చి
మూలా ద్రోవ చి వారి విముక్తు సు దర్శనంబన గేల చి మందు కొండ మ
బొయిన మహా మనెంతు సాధు జన కల్ప భూ జన సరి త్తమా జి 22

సేప ప్పొరాని భముగా నత తంబు గా పొడు గంధర్వ రింబోళిగా
సేపట్టి దశరథ రామ మాతను సుమీ వా మాల్క ప్రాయనం దనూ
తనంచు బ్రదు వా డి వైరా ఖగేరి బుట్టు వా సుని వండాన, స్వయ
లాంగు లంబు చి బెనం చి స బేలా కట్ట సూ జన మహా జానక,

రాములనాత్మలారపానుతిం-చి మందుకొండనాత్మమంటుగాచేరిం-
చి తెచ్చినమరళుమనొచ్చియున్నది ఇదిచదులకొల్లజవంబులిచ్చి
తి) ~~మొదల~~ వాంజనయరంజితా వివేచయ 23

కేద్రాత్మకులూత్మజుల్లులులు భవరసనల కంగరావణుం
కేగలమైనదుఃఖవశుడైరణభూమికిరావయన్నా
లగ్నలువట్టువానరబలంబులచేత వదయపత్తనం
దాగ్ని వహంపఁజేసి తివ్రవేదాయనవెల్పులువంగమారుత 24

మ 4-వదరంబైన తాను పత్తనము (గీ) శక్తి జితనోతిమ
తివినెనాత్మజు (కొననంగరుషరి) ట్టింపంగ (గాల్పించుచో
బదుననామడగానవచ్చినటత) దబ్బవలజ్జనప్రాప్తి తీర్తి
త్వదకోలా వళినప్రతాపమునకు సాదృశ్యమై మారుత 25

సీ 4 ప్రబలాంధకారకుంపప్రాయనత్రంబులతిరుంప్రవేశయాభ
మగుముఖంబు గాధప్రపాతసంకాశక్తివస్తులు శాల్మలిదుస్కంధ
సదృశగళము దారాప్రపూర్ణమతారా ^{వశంబు} గంబుద్రోణమల్ప
భున జడరము పరిశీలన పమాననిష్ఠురవావలదండము మా
తా ~~వలదు~~ తాళదు నిభారుయగము శలిగిననిమంభు (ఉమ్మ
భవశక్తి సుతుడు) కలిసె విచ్చినకర్మత్రేఫలమురతి శరముపగిరిం
చికుంలాజేసితిముప్పిన వితభక్తినికాయ వరాంజనయ 26

కా 4 మాయానేతను జంపినప్పుడలరా మనోమిసదభిరయ

జ్ఞానానందజీవములయందు పృథురౌ, షామత్యవిత్తుండవై
స్థామద్విగమతాడనసినశిలా, పాతంబుచెనాచ్చివో
వోయందు వృషదేవుపాతనటబు, న్నంబదివాతాత్మజా
సేవవిష్ణుపథావంతంబువిరియింపనేతెంచు, కమలాపూజాబు
తూర్పుమలదేవి ముల్లకములకష్టములువాపువృక్షనష్టు
రష్టుడుమోచువోమాత్రురతి బలువేస్తుదిండిగుంపులనదల్చె
చెన్సి, కంటికాత్మేడువండిగట్టుపగిది మనుజునికొలకంపగ
గోరువంకట్టెడువహించినవృక్షాచలముజాడ మెట్టివై
తొల్లినావునొమ్మొనంస భాగముననిండ్రిదేవులొభండన
బా నర్చుఁబూనిననాడువానరకులెంత్రసాధుజనకర్తృభూ
జుకసరితనూజ 28

మృగలనినముంపునెక్కిలమ్మమనుడ్రాలంబు ^{చిం} ~~భు~~ విద్యోషతో
నలఘుప్రొడిసొనర్చికొంతవడిదె, వరయానమొందంగద
త్పలభుచ్చుల్లకదంబవంబులెదలరాబాటెంపకొట్టిల్లక
గ్గలికంబారెసుమిత్రపుత్రునకునొ, ఇన్చిచ్చితామందుతే
కనుసురపతిగెచ్చినరావణి సరసునలక్ష్మణునిచేత 29
పించియుదాడరథిని ముదముసఁగిననాపరామముస
న్నుతింతులెవనకుమారా 30

అనంతరము సురైడయు శక్తిచే లక్ష్మణుని బీమసాలామ
చంద్రుఁడందు కలవరంబు చేసి బలికి తెవననని మిని
కులనాస మార పుత్రుడ౩

సగల సమాక్ష్యముగా రక్షయర్థము వేరతి సమములైనట్టి భా
వావిభుండు లలని జాక్షుడై యింపవార దనంచు దలచి వ
చ్చెడు వారత ప్రభుండు నితానర్హత తనంచు నెరువర్చి దటియం
చు భావింపఁగల మృత్యుదైవతంబు భగవాత్ స్వతామి ముగ
దలంపక మో ఘమే పూర్ణుడైన నాలాధిపతి దండనయులవర
లఁదడవె తెచ్చి లక్ష్మణుని జాతకంబు సలక్షణముగ వృద్ధి
జేయించుననిరక్షు వకుతోడ బలికి నాడవుగ దమున్ను పవ
న పుత్రుడ౩

పంచచామరము

దీతయ వారమా పథంబు దేదలంచి పోవుచు
సృతించి పాసఁగల్గినా ముచే నియుక్తి గాంచి సా
రతాయ పూర్ణ మాస రవ్రంబు జూచ్చి దేవతా
లతాంగి బ్రాచినా వుకాప లబ్ధి మాని ఎమారుతోడ౩

పంచచామరము

బలాక్షుడైన కాలనమి, వారికాంక్షి వేషమి
ముగల్గి రించి నిన్ను మోస పుచ్చురా నెఱింగియ

ప్రలాపిమా పుమాపి ప్రణాపర్వతంబుచేరున
బలప్రతాపములనుతింతు, భక్తితోడమాకుతో 34

కృష్ణదికొటలపాల విండుల, పదుపుంసూర్పుకానిమాల్పవంతు
ప్రసాదముననుననునంబుగ, గదనంబున(గూర్చినావుగదా
సుమంతా 35

సేబులుమాని సేవిపరికలనలుచినభంగి, రమనంఘ్రయుగ
ముచెరించిరాచి, మగతాతివాపెన్మలలగచ్చినేరేవ్రసంగ్రా
హామాలగూలఁజూచిచాచిచిరఁగి తమ్మలఁద్రొంచుకొం
టప్రాపు డేమిక్, మునుబాసెమాకాళ్ల(బాడిచిపొడిచి) ప్ర
తతిచ్చుటలఁద్రొంచు, తతలవిప్రమువోక్తి) నఖరభారలచేత
నతిమినతిమి, కడిమినొప్పభినగముగా చికోనుచునామల్క
ల్పవంతుసేనమడియఁజేసి, తొరబాసటారుల(శరీరార్థక
వయ్యు) గుడ్డివారవరమరుత్తమూర 36

సేవితతివేమి ఖవిదారితభూరిగాత్రసం, తత్తినిగి(గూర్చి
సంధానకరణి) పృథుసమిప్రంగోష్ఠ భరతప్రణబాధ్రవమ్మ
నరించుసౌవర్ణకరణి, సకలావయవతల్పిసంప్రాప్తపూబా
ణ, చయము(బాకొచ్చు) వికల్పకరణి, సుస్థానగళితమూ
ర్ఖ(మృత) యుతప్రాణముల, చేమాచ్చనట్టి సంజీవకరణి
కురిగిపాల్కుమందుమలఁచిచిల్లఁగ, సేవిప్రాణములనా

సంగినట్టి నపుతాపము నికనిష్ఠ తొవల్లింతు నాంజనేయరంజి
తొడితేయ ౧౩౭

మృగసమశాంతంబునకామచంద్రునినిదేశంబొంతాత్రించర
సమవాయాంతరప్రాంచుమంబులధరాజస్కంధభాగంబునం
చుమనోవల్లభునిందలంపుచుమహాదుఃఖాప్తివాపవచు
త్తమవోచాశ్చయగుంబుగాంచితినిభౌనంబొయనకేమారు

తేదీ 38

సంగలంబనతొడమునాదిదినచందానఁ జెప్పరామునిలంకఁజేర్చి
నాడె. దల్లెచమూసవేదాదరపుత్రయుతముగాఁ బ్రభురావ
ణునిఁజంపించినాడె. జననభవతొల్లదసందర్శనమునల్లివలెనంచు
రామాజ్ఞవచ్చినాడె. మారతాకృతిఁబయిమార్కెఁబ్రాణ
ములతోవలసిల్లునిన్నునెవించినాడె. మామనోనశాబ్ధిమలువన
చెల్లించివారిఁగాంచితినిభవద్విభుండుగ్రాసమమనివచిం
చిసేతావృద్ధయతోకభారమడచినాపుపవనపుత్ర ౧౩౯

సంగవస్త్రమేర్పరుపనెవారిశక్తిముగాన, తలునాకుభవనశత్రు
బులైన సమకాలభరితకృత్తువలచోపతమ్మ, భాసెల్లుభవవస్త్రం
బులైనఁ బ్రాభవాస్త్రదములైవనమోలుచతురంగ, బలములు
హోటకాంబరములైన సౌమారనకరములంచుసద్వమానవృం
చుఁ గాంతాసుమాంతిభాగింబులైన జాలవిచ్చినమత్తైఁగసన్ని
తొల్లినిన్నెమ. వారొడల్లిననకనివాసెమోలు. బల్కడజగదం
బభూపట్టిత్పిన్ని. మాధకశలమెంచిమకుత్రసూంజ ౧౪౦

కాంక్షానయస్సవము శాస్త్రాంగనలమ, యంపంగయోజించియు
 ధ్యాయనానమయోపకమనమ, తానాంబుసోర్చించి శాం
 తానాంబువహించినాడవుత, దయాజ్ఞావినోదంబుతో
 వ్యవహారప్రతిఘాతభవలయగుచుండెల్లంగదా మాకుత 41

కాంక్షానయస్సవము శాస్త్రాంగనలమ, యంపంగయోజించియు

ధ్యాయనానమయోపకమనమ, తానాంబుసోర్చించి శాం

తానాంబువహించినాడవుత, దయాజ్ఞావినోదంబుతో

వ్యవహారప్రతిఘాతభవలయగుచుండెల్లంగదా మాకుత 42

తాంక్షానయస్సవము శాస్త్రాంగనలమ, యంపంగయోజించియు

ధ్యాయనానమయోపకమనమ, తానాంబుసోర్చించి శాం

తానాంబువహించినాడవుత, దయాజ్ఞావినోదంబుతో

వ్యవహారప్రతిఘాతభవలయగుచుండెల్లంగదా మాకుత 43

తాంక్షానయస్సవము శాస్త్రాంగనలమ, యంపంగయోజించియు

ధ్యాయనానమయోపకమనమ, తానాంబుసోర్చించి శాం

తానాంబువహించినాడవుత, దయాజ్ఞావినోదంబుతో

వ్యవహారప్రతిఘాతభవలయగుచుండెల్లంగదా మాకుత 44

తాంక్షానయస్సవము శాస్త్రాంగనలమ, యంపంగయోజించియు

ధ్యాయనానమయోపకమనమ, తానాంబుసోర్చించి శాం

తానాంబువహించినాడవుత, దయాజ్ఞావినోదంబుతో

సగిసమయమునుమలవర్షవానవనమునకు, వాడుపాతినసూత్ర
వలజమట్లు। పతివయోగమునసంతతకుఁ జలభచ్చెరుచిదొరె
గినవరాళావంశని। బ్రుచలనిదాఘాతపంబుచేసెలిలంబులిం
కఁబాడఁజినకొలంబుచాఁగె। జొనపదాభావమైనకారణముచే
దపంబువేసిమందిరమురతి। రామవిక్లేషపేదాభరమునఁ
దు। భరతునకుఁ దత్తుశలవార్యలారిమఁదెచ్చి। తాల్మినమిన
నీసుకృతమునుతెంతుగసాధుకల్పభూచకసరితసూచుగ 45
సగిసకవిమైవరపరంబమునందుఁ బ్రవృత్తై, పసమిఱుపుంత్రైక్షు
రసమునఁటె। నంగారతప్తమైయతిసితామిత్రమై, ఘనరుచులను
దుష్టములకఁటె। సరఘలకేషపుష్పప్రజమ్మనఁదెస్సెసమమంక
చినమకం దమునకఁటె। బనసఁ జరుద్దరరంభాగస్సెనదాడి, మము
జమానుర్యఫలములకఁటె। మెటిచవులందుఁ ~~మ~~ మాటలద
టగార, ఘూతమక్షమత్రైలసూదిభరతు। సన్నివచించినట్టి
వాఱ్ఱైతురవి। భానమునుసన్నుతింతుసుధనిధానగ 46
ముల్లరదంబులమదవారణంబులు జవారావనకముఖమాప్తణం
బరముల్కన్నలుగధేనంబులునుశుంభదబ్బపుకయైత్రమువ
భరతుంజేయఁగనొల్లవైతిభక్తభక్తాగ్రణులజానక
శ్చరువెదంబులుదక్కుఁజేర్పరితరాసమృతమధికమారుత 47
మునవమాణిక్యమయూ జసంకరవిమారసన్ధితయకొటిఘ
ప్రమాంభప్రభతోధరాతనయత్రోసామిత్రతోవచ్చురా

పుష్పజూపించి భూకామ్యై నభరతుంగాపాడినట్లున్నదే
 యవిషాదచ్చుబలక సమాలముగనా, యంచేయవేమారు తే
 సగినారకతపురినుండి కామ్యైగాళితో ననినాప్రసూత 48
 కాసనమువహించి కదలిరాతిరవళగ కుమారమునకని
 యెనూము వారకలలాదిజలము సతనగుతిట్టలజలమునకొని
 చంద్రలయందునింపిపదిలమొనర్చి తెచ్చువేకువజూమువచ్చునం
 తటలాన, మొనసాలజేరిసాంపునరఘూద్యో వదనివరా
 భవేకమునకుసమర్పించి ప్రత్యక్ష ఫలములెక్కిబాంధనట్టి
 నమహాత్మపెన్నగామాకుకన్యమార్గురుచ్చేవారవరమగుతు

మారగ 49

సగవత్సనప్రాధి తవ్వత్తేవం ముగడేసి, లలిగుణములు గుణా
 బులుననర్చి లసదలంకృతులుకలాపంబులుగ్నప్రాంకనపుణ్ణ
 మొప్పారజేసి తగురతులెల్లజిత్రముగ బాంధగడేస్తిన
 వరసంబులవిధానంబమర్చి తపెంరుభవసులనుసూపురం
 బులునగ్గి మృదుపదంబులముదముదవనకప్పి నరసంబగు
 శంకులనిద్రవేప్పి చారుకవితావిలాసిని త్రరఘూద్యోవల
 నిజాసంగి తివభవకేమనయవళి నమలసుగుణానికారయవరాం

జనయగ 50

సగవిమలమైపాసగునేవదవా దముసూచి, తినరాజువనరాజు
 దిశకుబావే, థారాళమైననతర్కనైపుణిగారంచినేషాపానా
 థుం కుశరమువంప వాయామవనినవాపుటుత్వంచెన్న్యవేల్పు

చెట్టవలంబివెల్లచాచి సకవివర్ణిల్లునజ్జ్వానపూర్తిగణించి నర్థ
 జ్ఞుడగుమానిసగముగాంగి దివ్యమైనసాహిత్యముతేట
 పుష్పములమీద పోవలయునట్లు మౌనమున వివేకవిజయము
 ముఖ్యముగా నున్నది వివేకవిజయమునందు
 పదగ్రామవిభునిపాదయుగళ మభినుతించి వివేకవిజయమున
 ముందరవేలబడగమువొంగనాంజనేయ ౫౨

సద్వివేకావధూతిరాఘవేంద్రసన్యాసమొందజనాశాసనము
 నేనొక్కొక్కప్పుడు ముఖమజ్జానాధుర్యంప్రసించినానక
 కూపమైననొక్కొక్కప్పుడు తివ్యమైనమనసునకు వంశజుగి
 ల్లి, నాసించిచెత్తనమందనొక్కొక్కసరి జాసనుదెచ్చి పురుషమా
 వముదెచ్చి, శ్రీరామునిగడగాయ్యెంచెనొక్కొక్కయనుచువినుమా
 నమొందిరింపునభరాసు తామనోపాసనపుకొనమొనర్చువేళ
 సభగలవాడురవిప్రకాశ॥ సాధుజనకల్పభూజకసరితమాజు॥
 సగ్రమితిచేనవువేదమువల్లించుచో స్వరపరమ్యయనర్చుభావ
 సులకు॥ తుధిమమైనపుత్రత్వమునిర్ణయించుచో దప్పువట్లగ
 నెంచుతార్కికులకు॥ గ్రమముగానవుధర్మమునిర్ణయించుచో
 మాతాదండలచుమామాంసకులకు॥ వనరగినవకవిత్వంబు
 నుడువుచో భంధస్ఫులరయులకు॥ గానలంబున
 రామునిగొప్పయందు॥ బండితులయందు॥ గలనపాటివాడు॥
 తిలసివర్ణింపదరమనదివ్యమహిమ॥ సాధుజనకల్పభూజకసరితమా
 జు 53

సంసారనిష్ఠుఁడై ప్రవాహరయనైర్మలనను, మలంబులై యుక్త
వళయందు | ధీరపాథధీవచకవంబవనభ్రంశ్వలమనుచు నా
స్థైర్యమాఱు ప్రాప్తమయఘనప్రభవగర్భరావభిక్షార
మనుచు నాస్థైర్యతపరామధనుర్విమూక్తా మోఘశరసంచయో
వ్యగమనుచు నాస్థైర్యసారిత్రాచెనవాక్యసమితిబుధులకు
రామదేవుఁగైర్పించువళవచయసభను | వాగధీకులుగ
లరినవంటివాడు సాధుజనకల్పభూజకసరితనూజు 54
మహతియాజ్ఞాంజనిగవృతనయకు, భద్రభూకామలైసు
గతభావంబున నాక్ష్మివృతశము, క్రావరమాయనని
ర్మితలిప్తభరియించెల్లితివినె, మోగోష్టిలాకామభ
క్తతతుల్పాంబ(గరానమలుగలదె, తర్కింపఁగా మారుత 55
సంవటునమలుచి-చక్రవర్తిజానమెసంకు, నపుడతఁడెందుదై
ర్భమునకంటె | నదృశనపునివవాన్సత్వంబునకు (బాగి, ఘనకా
యఁడగుత్రివిక్రమునకంటె | నాత్రివిక్రమునిపాదాంబుజ
నఁబుట్టి, వర్ధిల్లినట్టివవనవికంటె | నద్దివ్వినిష్ఠుగనవలె
భరియించి, తులకించునట్టిపాథధీకంటె | నతిశయానం
వమొందితివారనవు | జూనకవేతాడవళరధిసింహవేద
ముననుండవళసంప్రతి(గెల్లె) గల్చి సాధుజనకల్ప
భూజకసరితనూజు 56

కందు సుగ్రీవాది వన-చరావళియు, క్షానా నూతన ట్టిపం
 క్రిస్తీవానుజు. దుభవనూహామల్యశ్రోంప (గాత్రువా
 రశ్రోంపకునిరాము (గొల్లుచునద్ర, భ్రాతృభవాయుక్తి, క్షేత్రం
 ప్రామామంబులు మచ్చునుండి తివయూ, శ్లోకమా తరిశ్చతజా
 ముశతకంకా సురవర్తమానమొకఁడు, ప్రంబండునాకాశవా
 తితమందెల్పు (క్షనాలకించియి, క్షానింగూల్పు (గ్రానశుట
 క్షయోయం-మతలం-మరామునిమనఃకౌలు ప్రమొమచ్చియ
 చితరతిడి బలుమాటలాడితివిసా, క్షలాన్మతమారు త్కెక్కి
 క్షిబడిమింటికొనయునే పాదఘట్టన-చేత్ర సాంభారవవలు
 మూర్ఖులు మునుంగ. బ్రవక్ష్మంకభాంకకర్పరమొకపట్టున,
 సీరముతా (కునవియచ్చుదులుగలగె. వివిధాన్విచునేదహ
 విస్తృతముచే, నాకావకాశంబులవృక్షమొంద. కలార్థమా
 కించునలుమపవనంబుచేత శైలంబులుజ్జ్వలతలూగగిరిగి
 తివిగదకాకాంతరపమునను. బావదలప్తానిరామప్రభుని
 దదయాన్మమను (దొల్లునాడుశశ్వభీలా ధ్మగనాథుజ
 నకల్పభూజకౌసరితనూజు ॥ ౧౫ ॥

కొడి జుదిలక్షులందునగ, కిందివనాలులనంగదాదుల
 లిజ్జులుతెనిసోదరుని, కంకలదమ్మలసేత (శూకప
 ల్లజ్జువారిను దాశరథి, నాక్కుట (దొల్లి) తాసునపత్తునం

అబ్బురము పునెగితి వ్రాక యొక ఘట్రము నందమారు తో
నీ బ్రట్టిదూవల భింపనికేనేమికోలుతంచు, వతమోవమ
దేనే తావిభుండు తెలిసియింభకుమ త్రిగనెన్న వచ్చునయ
నుచుల జ్ఞెంచెన యైన సుతుండు నాటిగ వానిగదెంచి చలిపి
నమాత ప్పుల దగింపు మనె మ్రొక్కి రత్తిచరులు నింత మవక
త్తుర దొరెలుగనెదినటుంచు, బ్రతమ పోగదెవి భేషణు
డు మనత్రొ విన్యము దేమొకయనిరి సురలు నతనికొధి పు
రమునకు జెనెడువళ నపరిమితభవదయకాయంబుగా
చి ॥ నాభుజనకల్పభూజనోసరితనూజ ॥ 61

మగపరిఘులు బుడచిప్రాంచు వప్రములు భూభాగంబునంగూల్చి
స్వరసాధప్రభుకావళాధవిశిష్టా ప్రాసాదవతాయనా
జిరదావరారర ~~యందము~~ విదికాయత ముగార్థదించి తా

శ్వరునిగూడితాస్థవత్రునము వి, శ్రావోస్తేతమారుతో
రాఘవ
62 రాఘవేంద్రియజాణముల, శక్తొనకాదు నతాస్థరక్తభా
రాఘులందునంబాదము, రాత్రిచరావళి భూరిబోధ్దల
మోఘరయంబునంబాదవిమ్రతే దువళ సురాసురాధిక
లగ్నాఘవిధాకృతిందనరి, లావదరించితిగాదమారుతో 63

ఉవానరనాశసింహకెటి వావాశమంతపరవృధాదిపం
 చాననముల్లరించినమ, రావనియందు శతాననావళిం
 బానివధిం-మనాడుపరి, పూర్వపరాశ్రమ మావసూహగా
 దినతచ(బ్ర)లాశములు విగ్గన(దామ్రములయ్యెమారుతో64
 సుకంకెళికుసుమసంశాశమయొకమారులు, వరముసంజాంబు
 వనాకతప| తంగెడుననల-చాననవేటకమాలు, నానెట్ట
 తగలయట్లకస్తాశి| సవారాశపల్లవస్త్రబక మట్లకవేళ
 నపెటలలాభమయ్యునాకనావి| బంధూకసుసుమంబువగిది
 వేటకపా~~తి~~రి| వరజవెటకుసుమంబుకరణినాక| తదవనస్త్రప
 లాశసంతానేమెల్ల| గాన(బడిగొదినపరాశ్రమమునమ్మి
 యెదుముఖములతోడశతాస్స(దాకి| రణమనల్చిననాడుకొరా
 మమాత్య 65

సీతగువులు పూచిన తంగెలట్లయ్యె, బానినప్రల్ల(మాచు
 మలలయ్యె| నవారముజొపబ్బినవల్లభుండయ్యె| గెరలురిక్కులు
 తమ్మికెంపులయ్యె| శోదనకు మారంబురొహితంబుజమయ్యె
 ప్రహములంగాశకశ్రువరములయ్యె| సప్తంబుధులరక్తసరిలా
 కరములయ్యె| నెల్లనిమ్మనలులాపితములయ్యె| నపరాశ్రమా
 శ్చివనపింప(గానర్చి| వస్త్రసంచయములవస్త్రమాట| మును
 శతాస్సవంకొనని(జంపునప్పుడు| రుద్దెవారవరమరుత్తమా

శ్లో 66

సూ అమ్రలక్ష్మయ నంజనా వనధ్రుమలయ్యై వనమలతా
 శ్లో 66 వనమలయ్యై భవద్దీపగలుజగద్భంధపుత్రికలయ్యై ది
 వ్యమృతదీపాభివృత్తిః తతరుణీమణులు భరాభరపుత్రికా
 లోరి మృతమృతేణ నవృష్ట మృతమలయ్యై విపులా
 ర్జునపాతకపిలవర్షముఁడెది గా మృతేల్లను దలగాము
 లయ్యై నోలయుయ్యపుత్రికాపాశ్చవలన గమలియమే
 లవస్తుచ్చులులు విపరీతసేమొంది తతశిశువులఁజంపుము
 స్త్రంబునందు || సాధుజనకల్పభూజకసరితమా జగ్గ 67

సేదవేదపరాశ్చందినాదిలాడును మాది హరిధరించినయ
 రంగాననంబు చామారకాక్షుని జంపు ~~మృత~~ నప్పుడు
 వెన్నులు కూనితాల్చినవరా వరదనంబు భార్యారిగూ
 ల్బ్రహ్మవారంబునందుత్త్రజానితాల్చి నన్యసింహాననం
 బు సర్వసుపర్వవిజయముచేసమృతాప వారణాశి
 వేనతయాననంబు సహజమనుచుఁజేలను వనచరముఖం
 బు దాల్చి పంచాననుండు నైదైత్వవకుల్ల నడుచునప్పుడు పం
 చముఖాంజనేయ చిరుదమొందితి వత్సవభృత్తరత్నసా
 ధుజనకల్పభూజకసరితమా జగ్గ 68

మృత్యు వనకన్యక నప్రతాపమునక, తననందముజేయమ
 చ్చివరాజ్యకళతకంఠుఁజంపగనుత, త్నతాయుతుండైనరా
 ఘననిందములసర్వసేవలస్వక, స్థంభంబునందాచ్చియు
 త్వవరెంజెర్చి తివయ్యయోధుమవలూ, తనవలూత్తతమా
 కుతే॥69

నా॥ చరఘయ ప్రముఖా విధాతృపదము, దేజస్సరామాంఘ్రప
 తాగర్భధానిన మమోఘకేర్తన, తననందమున త్నము
 నిరఘతాయుధవజోవైభవముమా, నిస్స త్నతా రిత్రము
 తర్కప్రాభవమొందినావవనిపుత్రనాథుచేమారుతే॥70
 మృతనయింట మును బ్రవృత్తముయర, త్వప్రాతయక్రిందనా
 తనకాంతి విలసిల్లువశరముమునం, ప్రజ్ఞాజీనాధానిన
 జ్ఞనశాస్త్రనినుమెచ్చి యచ్చైరఘవం, శసోపవిశ్చంభరా
 తనయాస్మిధి భావిధాతవసుతా, త్వర్థంబువేమారుతే॥71
 కా॥ సూ॥ పా॥ పాపపయోశఘ్రతాత్ర మనుచు, శోభిల్లుభవోదన
 బాహుదండభుజించినాడవశద, యాసరాముపక్రిందద
 యభాశాత్తమలచ్చిలామలమశ్శక్తంబానయపాటిమ
 శవీపారంబులువనినకె తనుఁగా, కారామరున్నందనా॥72
 కే॥ రాముఁడునిజాంకమునని, నాశ్రమోదముతోడనివిషయవి

75

అంజనయస్సవము

లాభరణాస్త్రమంచాసంసేనం దును నమహిమంచమచప
సేనునువంనుమాం 73

తేనామనినమూమభుక్తాపాస్తమి పామక్తిమిగిలినదాని
సప్తత్వయావగలంబుతోడ బ్రహ్మవంగమలములతో సంగీతం
వసులజేసితివిగదాపవనపుత్ర 74

కూడరణితనయాలద్వణభరతులశత్రుఘ్నగూడి పరగేడు
రామకన్ధిరభక్తితోభజించెడు చరితంబునుసన్నుతంతు
శారమమూరా 75

చందసరులమనెల్లు ముల్లుజల శివకిమలికి సమరామభ
క్తిరతికిలా వ్రతావప్తపుక్తికిని నార్తికి వేమియామన
చరులకు గేడుతోడు వర్తనానికిని నార్తికిని డిట్టచెట్టదా
మరలకు దంతిశాంతినిని, మానుగనదుభవంబు మాచుత 76

శాంలయోభక్త్యణదాచరప్రవరకూర్త్యక్షేణవత్సంకవా
బద్ధజోధరశంబ విస్మయలలా, కుష్టారకూలంకపా
ధన్యక్షేప్రవిలంభునన్యమవిరూపాక్షేపప్రకాశనం
ద్రవ్యమంకరదన్యయున్యవరమ, త్రాధిమతమాచుత 77
కూవంబులైష్టవేనచర కంఠిరవదాశకంఠిగర్వవగ్రాల్లంఠన
పాదవిషయి కంఠావైమంథభక్తగణానుతమానుమాం 78

కృష్ణసూర్యచాత్రనిమంభాని వార్యలన వ్యజ్రవనచరాధిపత్య
స్థరాన్వలయరాఘవపరిచరాన్వనిరతప్రథనసారకుమారాని
మారినవృత్తము.

శమశమశుణవత్, సచ్చిదానంశపూర్త
సుమశశశశమారాశుద్ధసత్వప్రవారా
నమసితమునిజాలా, నవృక్షాన్వలవాలా
సమరవిజయపాత్రా, సవర్ణనస్వీయపుత్రా ॥ ౩౦

విజయోత్తరవల్లభప్రసాదసమానాదితకవితాత్రవణపదాల
సేతారామాచార్యకృపాలభ్యమంత్రాంతరత్నానుసంభాన
పవిత్రాంతరంగ, నిజేలదుర్గుతనిలాచ్చయదంభాత్తమూత
సముద్రాలలద్వితా-చార్యసుగ్రవంజాధితవినిచ్చెద్విత
రవశార్థధురంధరశతశాపయతిరాద్వరవరయోగిప్రభుతి
పూర్వాచార్య-వరణసర్వజప్రమరాయమనమువ్వవం
శతిలకకృష్ణాంబాకృష్ణమార్గతసూజక్రీడైష్ట్యవవిధయ
వంకటదాసనామధేయప్రణీతంబైనయాంబనయస్రవం
బునందుద్వితీయభాగముసంపూర్ణము.

అంజనేయస్తువము

తృతీయభాగము. ప్రారంభము.

కౌట్యసంక్రమణముననుసరించినా | భాసురరాకండువదనప్రమదామ
దనా | వాసవపాతకరకదనా | కాసుల్యతనయసుగుణగ
ణపారిణా |

అవధరింపుము. 2

సద్భక్తై ల్లాన్యభయదవర్జన నిశ్చలపరాక్రమశక్తిములననుసంప
న్నిధాన | భూభారవహనస్తే పుణ్యావనిధిముక్త శాలినినకువా
తులతనయ | బవలకగంభీర్య సంపన్నాంబుధులునకు శాష్ట్రద
ప్రాయములుజాగ్రత్త | సంజీవిముఖసప్రకస్తాప్తధంబులు | సర
తలమలకములకపివరణ్వి | గంధనారస్రగంగనా బండలాది
భాగములునకు (దృణాసమంబులుబధేప్ర) | తెలివికలదనుతిం
పమా దృశులకండు | సాధుజనకల్పభూజకసరితమాజగత
కౌట్యరామాయణగాధనపుపు ఘృతై చిత్రై ర్శరచింపంగ | ద
తార్కశ్లోకకవి త్వశైలిమదిల్పాదర్శించి వార్యుకేత
త్ప్రారంభంబు | దొలంగ | జేయుమనిస్స | తావల్లభుకవేదేప
ల్లారాటంచ స్వకాయకావ్యగుణవి | జ్ఞాతాప్యైకమాకుత | 4
కౌముదాదికవంతుండునియ్యనంబుదనామజాతుడైనగా
దన | మిన్నునమన్నున | గలకవులెన్నుదనసాటియామకమాను
మంతా | 5

చగవలమిరఘప్రభుండుకృతి, నిష్ఠుడు-మాపుమనంగెనల్లరా
పలకలైవిజేంచినప్రబంధముదెచ్చిసభాస్థలంబుల
నిలివేవధింపఁజూచినిమ, నేపులు విస్మయముంచెమనులం
బులకలారఁగఁజొంతవడి, బాంబితి విస్మృతి మారుతాత్మజా

చగవెలసితుడలపుండు విర, చించినకావ్యము నప్రబంధమి
మ్మలవిని తావకేనకృతి, ముందలువకొనికృతప్రబంధ-చ
ర్చవినునెంచెంత దిపముల, చాడ్చినమాఘములందుబండితా
వశులాసికామ-చంద్రస్వభ, వాణొనిరందురు మారుతాత్మజా

శాసననాపైఘమెల్లసన్నానివ, ర్జించెంగదా మామక
నానూనామలకావ్యమందుని(కన)వాత్మస్మృతింజేయమే
కానెయొక్కతిమానుమన్నవినిసే, తాథశువాన్యంబుచే
ననిర్మించినకావ్యమువరమకా, నేవైతివాతాత్మజా? 7

మగలరినకావ్యమువృద్ధిగాంచివవకార, లంబుర్విష్టలేకతా
భేలమైపోయినఁగానితద్భవముసాగెనాశ్వతంత్రతఱిక్
జలదంబులజలమిచ్చిమాసిననుత, త్నంసక్తిచేవృద్ధియా
తలజంబుల్కనిపించుఁగాదెజగత, వాప్రపంచువైమారుతోతి
మగలవతపంబునరేగి ఫల్గునుఁడునా, డంభాధిపబాణస
తువునిర్మించియడంగఁజేయుమనసం, తొప్పంబుతొకచింపు
ద్దవడింతుక్లేతదయహి డెలముప్రం, దంజేయనప్రౌద్ధుఁడొ

నవునం-మనవినుతి-చిలజ్జగలవా, కేయంకనామకతుత్ర
 శాశ్రువువెల్ల జ్ఞవహించిని త్తమునుకన్ద్రీపంగయో జింవిత
 తల్లికారాతి సుతుధ్వజంబవసుచుడి, భాసేన్ద్రీయాస్థందన
 న్ద్రీకారస్థితినుండునప్పుడు జయశ్రీరత్నకారపాణి తో
 శాశ్రువులపయోధినిహేతులకై, శాశ్రువులదామారుతైం
 శాశ్రువులంభాగుహాగంధివోహాదఫలైత్యకంబప్రసంపదా
 నభయద్దైర్ద్యధురణసారమతియై, సాగంధికార్థంబువి
 చ్చయంజూచివుకోదరున్నిరపియూ, శాశ్రువుదయమై భవ
 త్కాయంబుంగనజేసిభూరికృపతో, గాపాడవేమారుతై||
 చుపురుషమృగంబుదెచ్చుటకు, బాంబుకూలమునందున్నవృక్ష
 దకునకుబ్రాణమచ్చెనుగదా భవదయతనుకువరళిన
 చరణయుగస్తవంబుమను, సారజవరంబుసహస్రనామసం
 స్కరణఫలంచిత్రతయని, సమృత్తసయదగు మగుత్పత్తా
 తేప్రతిబిగరంబువేత(బిల్వించివాసుదేవుడు సుధర్మలో
 నప్రభావమెంచి| గారవింపంగరుక్మిణికారంతుపాదభజన
 మునరించితివిగానఫణితిహాసుమ || 3
 ఉత్తానములుల్లసెల్లవివిధస్వరమార్గముతేటగాప్రతి
 బద్ధనముసేధ్ధమైవలయ, జారులయొల్లణముప్పవల్లక

భావన మనున మే చలనం, భావ విధంబులు ప్రోధించెందగా
 గాన మొనర్చి తారనర, కవిషద యువగోష్ఠి మారు తగ్గి 14
 సంగమ కంబుల రసిరాగము వాడు విధమంచి, నారదతుం
 బురుల నవమండలయతత్త్వమెఱిగి తాళమవేయువి
 ధమంచి, లంబాదరుడు బృహద్దశ్యుడైంద, సమధిక ప్రోధ
 నీర్థ మొనర్చు వగఁగఁచి, పరచిత్రరథుఁడై వారము సంగ
 భక్తియొనఁపొవ వారవర్సించెన్చి, జటివరంధములు మ
 జ్జూరయనఁగఁజెలఁగి శ్రీకృష్ణ దేవుఁడొక స్థుల నఁగఁ
 తెలిసి సభులు చిత్రప్రతిమలుగాఁగఁగాన మొనర్చితివిదో
 రసాప్రసాదమున నాదు జనకల్పభూజక సరితనూజ 15
 సంగ నిమిత్త విరసనానకంబు స్ఫుటతెల్లె, బవలుకాలశంకు
 వుల్లు విచ్చించెఁ బరక సంతతి శిరంకంపంబు ప్రాపించె, రవి
 కలావప్రచారములు నిల్చెఁ మావరస మూహంబు లావక
 రకుచిమోనెఁ మునిపుంగవుల భావములు వర్ణించెఁ సున
 శిలాచూయములు కరణి వప్రవహించె, గోదంతరాళంబు
 సోరమొండఁ సభజన రత్న సంయుతావేద పదపతి 16
 రరింభోజనక మైకానఁబడియొన చుర్రాజ్ఞ వహించినవా
 సుధర్మ సభసువారి కైనతఁటిఁ బ్రభంజన తనూజ 16

సహమనవిత్వకనవధ్యమైననుండెనితనిచేతననివాళాని
రిగంధర్వములునవారబకపాటకపాటివృత్తాననమాయా
దమననగట్టిజూచివస్త్రీతమగాయకత్వగర్వముడిందె
ననిపొందెరిమనారదుడుతుంబురుడునాడితనకేర్తనం
చునందసులలామెటివృత్తనితలపోసిభాషాంబుజార్చేగా
యమలమంచునల్పంచునుసలనాంచుజాణవవంచునగ్గిం
చునైరిసంచుగంతుంచునుపాడినట్టిదననరసము
నారయవశంబెసురలకునాంజనేయగం17

సహభాషించినంతరాభరణమివెత్తంగగలుపులాచార
ప్రాప్తులుమున్నమలయమారుతమునమ్మతినవుపాడంగ
దందనామోదశ్వసనముకలిగెరాణనవలమేఘరంజినాలా
పింపభారాధరంబులాసారమెసనెభైరవిరాగముల్పాణ
క్రిగదలింపగ్రామసింహంబులగ్గలికజారెదెలిపిపాడి
నెదెల్లమూర్త్యభవించిసభునలగువారిముందుసాక్షాత్కరిం
చెనారనగాననెపుణ్ణమరయవశమెసాంధుజనకల్పభూ
జకసరితమాజగం18

సహకామయితృలకునంగజవిలాసములందుగింపచాను
లకుబాశిపనులందుగనవిపుంగవులకుసత్కావ్యనిర్మిత

యందు, విత్రాంతులకు ధనుర్వృద్ధియందు నశనాయితులకు నా
 వశకంబునందున, తరాభి ఘటమవాదములయందు మహా
 నివర్తులకు సమాధియందలదివై, కసులకు పయూషరసమును
 మౌనజరుచి సస్యగణైగానరసరస సారమానసు తోటమరా
 రిసభను నిపువారికి నేవళయళ విశాల గానాధుజనకల్పభూ
 జకొసరితనూజ ॥ 19

సగలలపిపేలికలపాలై రూపమై డపంచ దాకరింతటితయ
 తనముగలదె పుకార్దంతమున భవంబుల పాలుగా విరచురం
 భాష్టమునకిట్టిరసముగలదె చర్మణిచ్చిష్ట ~~కొనెనె~~ సంసర్లనిర్మ
 తమైన పూదనకింతతపు బసగలదె ఘనపుకార్జనులక
 బ్బనియట్టి భవానము తంబునైనని తరుచి కలదె యను
 చుఁదొనియారె నజెలఘాతనిక రంబు తావకామృతగానా
 మృతంబువను లనెడు దొనికలై మహానుభావ గానాధుజ
 నకల్పభూజకొసరితనూజ ॥ 20

చగలనిమిషురైరిమానవుల, వశకుమూయక నిన్ను గాంచుటక
 మనుజులారాకోయనందసిర్మమర్చుల నకడఁజేరి నిల్చుటక
 మునిజనురైరిచేతనస్రమావం మువెల్గునునిచ్చితాత్మకా
 టనమలగేతమావృప్రకటంబుగఁబాడే నేవళమామృత ॥ 21
 సగలరాగమాధుర్వమెన్నఁబ్రయత్నంప, దనుసుధమణికొ

తృతీయ భాగము

కందుగము పట్టు | నలయజ్ఞానమంతి తనిచెప్పని సగుసారిక
మహాయుగమునల్లు | నేపరస్థాయిభావనాభిప్రాయము భూత
ణి కెప్రవర్తనముకడచు | నేనేతమాధుర్వమిట్టివంచవచింపగ
తివద్దనకు మ్రొనుడు వలెయగు | ననుచు చూడెరిసర్వసజ్జ
సులుతాన | వారిసభలానెచూడినయట్టివను | గానరసమునుగ్రో
రినకాలమందు || సాధుజనకల్పభూజకసరితమాజ || 22
డి || గానమునెచివరియొక్క గ్రావమునకొనరించివల్లకు
పూరికదానిలాజ్ఞానిపి, పూర్వవిధంబునరాయిజేసిప్ర
జ్ఞానిధులారతయుడన, జ్ఞానమితుంబురనారదుకమనో
మానపరస్పరప్రధలు, మారిగొడసమారనందనా || 23
చ || సారిదిసమస్తాస్త్రములు, సూచయతింగితిలాకగాయక
త్తరమునకెల్లదశికరి, పాపకలైవిలసిల్లు సన్నున
శ్చరులనమోఘగతమున, సావంశవృత్తి జయింపనకకా
కొరులకుసాధనమానవిబుధత్వ మవంభసమారనందనా || 24
స || పగలింటిజొరచిడ్డ వగమాయ (బదితెల్ల, జాశుకూనలది
చృచూపినావు | మగనసమంబునాం పుగనెతింగిచియ్యపు
డమిగాదిపట్టి బ్రాచినావు | మందులకొఱకగిమలతోడ
గొనవచ్చి) యలలక్ష్మమనుని (గాపాడినావు | పాత్రము
మోత్రోపబుని జగమునవేసి, దిటగంధమాదనుచిచ్చి

నావృ బలితమనుపమవెన్నియో సలిపెనావృ మించికోరుతు
లెన్నగడించి నావృ కాని మమ్మా లరక్షింపఁబూనవేమి
సాధుజనకల్పభూజకసరితనూజ ॥ 25 ॥

శ్రీమమ్మజ్జగమ్మలచరముననలువగంటి, నొడించిముని
యింటికోడిఁజేసి, జేజేలకొజ్జయ్యతజుమోతినమా
బ్రతలికమలుదలిపాలససి, యన్నింటి తెలివినాఁడనపేరు
గాంచి నసగకంటెను విదలాసగముససి, జడదార్లమనిమిట్టి
పడవారినంతటి, నోలేమగమికిఁ గూలెలఁజేసి గెలుపుగాం
చిన మేటి పువ్విలువజేరు, జొక్కునాడె ~~జుక్కు~~ నఁజేరినదిన్కు
దేటి, మాతరా కయ్యగొంథ యశోనిరూ థ గానాధుజనక

శ్రీమమ్మజ్జగమ్మలచరముననలువగంటి, నొడించిము
నియింటికోడిఁజేసి, జేజేలకొజ్జయ్యతజుమోతినమా
బ్రతలికమలుదలిపాలససి, యన్నింటి తెలివినాఁడనపేరు
గాంచి నసగకంటెను విదలాసగముససి, జడదార్లమనిమిట్టి
పడవారినంతటి, నోలేమగమికిఁ గూలెలఁజేసి గెలుపుగాం
చిన మేటి పువ్విలువజేరు, జొక్కునాడె ~~జుక్కు~~ నఁజేరినదిన్కు
దేటి, మాతరా కయ్యగొంథ యశోనిరూ థ గానాధుజనక
ల్పభూజకసరితనూజ ॥ 26 ॥

నందీ(బోగినవాని(గంధిన(గినమాని, త్రుధిమచప్రుతు
మచ(దారసించి పచ్చసెంగితివాని, బచ్చతత్తడివాని

నాంతిచేగాంతిచేసా (నియ్యి) వాచి జోరెడు వాని వాచి నోరె
డు వాని, గతులచేతులు లచేగది మదైచి గట్టువ్రాల్చినవాని
గట్టువ్రాల్చినవాని, ఘాతచేసూతాచేబోలెనేర్చి వెలయునట్టిని
న్నువినుతింపనేర్చిన, భీనులార్యైతనలేరుమకు, భరణివాహరా
రాశిబడబాసి, కుష్టు వారవర మకుత్తు మారగ 27

నోగమెటికొండలుగోటమొటనేర్చినభవమూర్తిభరతకమివోల్చు
మనుచు, జంగు ~~చ~~ చంగునసంప్రమంగ (జేసిన) భవమూర్తి
ర్చనిభవమెద్దికలదటంచు, జొగపిండు పగవాననగ సేమ్రంగినభ
వతంజస్సుకెద్దిసాదృశ్యమనుచు, వెడవియ్యకలెప్పుడులేక్కగొ
ననినసామర్థ్యమనకదిసాటియనుచు, జింతచేసెచేసెచే
ప్పనారాడక, నిన్నుసన్నుతింపనేరక జీలకవులుకావమొ
కటికా వింపరైరిపొగి శంజితావిభూతరామమూత 28

నోగబమ్మదవరయమ్మవమ్మసెసినభవమూర్తిభూతిశయమప్రగ
జ్ఞుడైనా వెలి జాడచేతొతియలుగునార్చి ^{జేయ} మేయుంటనంతభ
మంతుడైన సగతిని మంటచేవగపుడైందనినదు, తొకంపు
రాల్చినభీరుడైన, ముప్పేచేతదరా స్వమూర్తిజైందించునై
పొటవాధిక్యమప్రాజ్ఞుడైన సాటివనిదనివిచారింపవలె
గాని, యిట్టి దనిగణింపనేర్పడొప్ప నెన్నరనివోళికెడినదమ
గదా, శంజితావిభూతరామమూత 29

సహపితత్వస్థిత్యవమానమొనరింపవనికను, (భు) పునమసుర
 మోనితోచినట్లు | గురుశాపలబ్ధవేమరితమొందినత్రాశం
 మనమః శాశిమః శాశిమః శాశిమః | స్వీయమాంసంబుభక్షిం
 చెడుశ్వేతభూపతికగస్త్వం దుకన్పడినరతి | సవనాంత
 రాయావసరమునంచునమరు, మ్రొనమసంవక్త్రుండుతో
 చినగతి | ఖేరపరితాపవార్ధిలాగులునాకు | నవ
 ప్రాప్తిం చినా ప్రసాన్నిధ్నమగు-చు | సాయమొనరించుట
 కుమంచెనమయమగునుగనా భుజనకల్పభూజకేసరిత
 ముంజు 30

శా 4 ఆశాగ్గ్లంబుబలంబప్పండతయన్మత్తైశ్వర్యముకొరెకొ
 చారజ్ఞానమమోఘదత్తతరస్రజ్ఞత్వంబుధర్మార్థనా
 మారంభాదియధార్థమారసేవనా, బద్ధన్యతంగాంచికాం
 తారాగంబెటమొనినాడవోగదా, ధైర్యస్థైర్యతమారుతే 31
 సహసంగేతవిదనరసస్ఫారవారాశి, సాహిత్యమునకువిస్తా
 రజ్ఞాని | సన్నివాసముసదాచారశాచములకు, శాంతిదాం
 తులకువైశాల్యశాల్యవైశాల్యమునకునాధారప్రదేశంబు
 వజ్రత్వమునకునివాసభూమిగా, ధైర్యమునకుగ్రాణం
 బుజ్ఞానాను, కంఠమధలకునికృష్ణఘోటాకురామభ

తృతీయభాగము.

క్రికినిధిశవితామతల్లికాలయము తావశనవల్లసంబుజంబు
దన్యుమననదికావెయిచ్చగతియందుగసాధుజనకల్పభూజ
కసరితనూజుగ32

సగనియపమకవిపశంపరలకాచాక్షరైశ్చకంబుగన్యవార్త
కియైననాదిమశబ్దకాస్త్రాధ్వన్యులమనెల్లకాసమంధనక
పథణియైననానావిధకలానిధానమైబుధులకుపాస్యైవ
లయువాగ్భామయైనజతురాననప్రభాన్వితుడైనరశ్మిత
ప్రాణాశ్చకుండైనబ్రహ్మయైననుమలకథమడగువల్పుట
జ్ఞయైనదావకాన్యుతదిప్రప్రభావమరసితెలుపజాల
రనంగమాధుశేలకసునెసాధుజనకల్పభూజకసరిత
నూజుగ33

ఉకాటుకకొండనంజనముగానొనరించితదంబునంబుము
న్మటిచెడంగువాత్రముననెప్పునగల్గిసువర్ణభూమిభు
త్కూటమమోఘవేగినిగ, సూరిచితావకకేర్తిసత్పుధ
కూటమనోజ్ఞపత్రముల, జన్మలెజ్జించె ~~మృత్యువు~~ విరించి

మారుతే 334

చున్మరడులచేసిదక్కినపుదిమ్మననదుయశస్సునుంచియు
త్రరదిషదారకైలప్రమృథప్రభునాగకువంద్రతారకా
వశదివిజాపగావృషభవర్షులనొక్కటనిల్పిమాచగా

సరిపడకుండునిష్పటికి, సాక్ష్యమొసంగె నెమ్మిమ్మమాడుతే
 ముఖరవింధాననమెదుభూధరశరణానాదీప్తనాథాదిని
 ద్వరసంఘంబులఁగొల్చివారినిజయ్యోవోమోహమాన్ద్యించికో
 పురమానసతతాంత్రతొననుచు(ద్రతుష్టాకవోవర్జ్యంచని
 న్నీరియంచెఁజుమిక్కిరికామనియనావర్జ్యసంబుచేమాడుతే
 ఉ॥ దానవశామినజనశ్చ దంబములకె సరభామలకమరు
 నాగ్నినిసులకెఁగుజంగఁబగ, నాదులసిద్ధముపొంగనాళిలం
 కాననశరంబునందుఁగని, కాననిభంగిఁ(దిరస్కరించుసు
 జ్ఞానివిక్కిరికాంతనెటు, సన్నిధిఁజేర్చితివామరుత్తుతా
 ఉ॥ కాదనిపోవదెన్నుటికిఁగల్గెవ్వమొందెదిదిర్చిపూనిదు
 ర్వాదేమొనర్చికాదుపెర, వారికధనముగాదుపుత్రిపు
 త్రాదులనెనెపదవడు, నట్టిదికాదనికొరికాంతన
 తానెదరమొప్పఁజేర్చితివ, వానిజసన్నిధినంజనాత్మజా
 న్మధురకాననమందునారతిలకమైన, దక్షమయంతిఁబా
 యతదానలండుకొకొయ్యైఁగలకామంచెసర్వభా
 ర్యలనేదదెవంక్రిశకుఁడు) పరికింపకయెనిజపత్నినివేం
 సింపఁ, దలపోయఁదెజమదగ్గిమాని, గొప్పిలామానంబ
 గొల్పవుచున్నత్రా, పదినాదరించెకేవొండుసుతులు)

తృతీయ భాగము

కానఁగ్రహము శక్తివేనివారలఁజూల్చి నాల్గఁగల్గును మఁ
గేర్తికాంత నిన్నునాత్రియించెనేడఁబాజిన మంచుశంజె
తావిభూతరామ మావ ౧౩౭

కాగవరామామహానాథుఁడైచ్చిననుమా, యంచునుపైన్ధిన్ధి
రత్నరాగంబులుకప్పనప్పమరపా, యాభనునింజెన్దెసం
సారరాంభానిధిఁజూల్చుటారసియ, శంసాధ్వమణింబ్రమతో
నారాధించెదవంచునంచెదనున్, తాభశభక్తాశ్రీజి ౧౪౦
చగలసద్గుణప్రవర్ణచర్చమున, లట్టిమహాత్ముఁడవయునవహ
శసిమఁడవౌటజేసిదిన, రాజసుతాదులనెకకామన
వ్సనననిమగ్నవైపరఁగి, నప్పుడుగర్వణావాక్యమొక్కఁడు
ల్లసమునఁబల్కవైతివిక, లానిలయాబుభవంబ్దమామతి
పొరబడరాదులెవరేంపదారయనుదున్దొరెత్తుదుంబువరా ౪౧
తేకాఁజ్ఞాదశయకృత్యేయదనిశ్చవృజ్ఞాదేశకామపరం
పరకాఁజ్ఞానగుడుగుకంకదరుమృత్యువంటలొకనగరం
తేయభంజికమనంబులొకటిమహాత్ములొకటిమహాత్ములొకటి
పొరబడరాదులెవరేంపదారయనుదున్దొరెత్తుదుంబువరా
పొరబడరాదులెవరేంపదారయనుదున్దొరెత్తుదుంబువరా

మృజరణావృంబవహంపచ్చార్థియునుదు,జ్ఞాంత్రముంబొదదా
భరణాచ్చావనయుక్తజేయినది, పృంజూడచాకాపరం
పరమేలాంబమమద్రుకంగనమదు,రభివంబుతానననా
పురుషంగారమనయశః ~~మమ~~ సతిమవరపూతాంగియెమారు
త42

మృతేలిపక్షంబుననకవాశశిలం,దీప్తవాదాదాప్తపక్ష
వెలయునెయశమంభకారరజన,వేళంబవల్లంబున
ధ్వలకాంతామయోపాగములయ,ప్రపంచమయ్యెకయ
జ్వలమైలాకమనంజెలంగుతదియ,ధ్వల్లంబగుమారుత43
సగమనాతిశయశక్తిగల్గుటజేసిని,పులుదిగంతములలాసంప
రించు,వేవరప్రాకృతదృష్టిగల్గుటచేన,కష్టకోవిదులవేక్షింపుమండు
బాధిర్మమించుకపడయమండుట(గవి)జూలస్థవంబులనాలసిం
చు,ధవళస్థంవంసనంబుదాల్చుటవవస్థనీగుణసత్తయం
బుచ(గొమరు(గాంచు(,దావకేనకేర్తితామరసాప్తబ్రాహ్మం
కభాంకమురువివారమునను(,జూలవనిమవరవచారమ్మతో
నుండు,దుడ్డివారవశమరుతుమార44

మృకవితానస్థయభక్తికన్యయనునా,బ్రహ్మేందికాంతావ్యయం
బవరేలకభవదయవేత్తమలం,దాదిభవంబాంబ(గా
ధవ(కెచ్చుటలభించునయనుచువ్రతర్కించెయొడించెరా
ఘవరుంపుండగుచుకేచితవప్రయోపూర్తితోమారుత45

తృతీయ భాగము.

91

తన దేవనభక్తిలలనక భనుడై గాపరవ్రావడా మైన సేతా విభుం
డు నీ వ్రాదంభాజమున లక్ష్మీనరజంబునందు నిచ్చిన గతి
నుండు నాంజనేయ ॥ 45

క॥ తమ్మలయందు నిష్కటపదమ్మలయందు సుమమ్మలందున
ద్దమ్మలయందు మంగళప్రదాక్షము లందు ఫలించియున్న స
స్వమ్మలయందు దంతితురగామలయందు వసించు లక్ష్మీవం
దమ్మ సారము (ఉండునుగ, చాభవదాశయమందు మాచుతర్కి

చ॥ పటికపురాలకంటె నున, భస్మనకంటె నితాంత నిర్మల 46
స్థుట తరమైనదాసుగుణ, జొభితమై మునుగాభచి క్షణ
భటమయి పొల్చున వృద్ధయ, పద్మమునందు నరామచంద్రుడొ
దటన వసించియుండునుగ, దాబలదైత్యవిదాశమాచుతర్కి 47

స॥ తనకేల (దొడనొచ్చిన నప్రతాపంబు, నార్జింపఁగలిగిన వీరవిభుం
డు తనకత్తి నత్తివై చిన భవద్విగ్రహ, వ్రుధి మఁగావ్వించి వ్రత
పరిపంధి తనవైరిన తనుగొచ్చిన త్వజితంబ్రయ, త్వముజెందగో
రి భూతప్రభుండు తనయమ్మ వమ్మ సేసిన నప్రభావంబు సా
ధింపఁగొట్టి పాపవిభుండు నచుటఁడి నత్రరామునితో భజింప
ఁగదలిపచ్చిరిగాదెలంకాపురమున కొలెసమరాంత వళమవలూ
నిధాన ॥ సాంధుజనకల్పభూజక సరితసూజ ॥ 48

స॥ అపరాపగావ్రవాహములఁ బిపాసార్తి, సోరిదయిట

నమశ్శ్రీవిద్యుత్తు | తులవేని మానికంబులు పుట్టు గనిలానె, వివి
రైండు నాకండు వసినగతి | పులితామ్రము నేరేగి పైకైకేమి
రా | వినపండుకొన్నికొనిన భంగి | బలుముత్యములకు దావ
లమైన పాణధి | చేరినైకముగ నార్జుం - చినవగ | నార్జు
నార్జుకమస్తావా వృష్ణమతులు | తోచినట్లుల వర్ణింపుదుకు
ర్మమించి | ప్రోవవలయును దేవప్రభూతతయను || సాభ
జనకల్పభూజక సరితమాజ 49

సోనర్యామినా పోదనించినకుంభసం, భవునకర్మించినపాద
మట్లు | సర్వభద్రజాతకై సతతంబు విలసిల్లు | సప్తార్చికెడిన
యాజ్ఞంబు కరణి | నొప్పభేద జ్ఞానెనానకుజా బిల్గెకొ, పుగనా
సంగిన నూర్చొగు పసిది | సకల లోకములు తెజస్వర్తి వెలిగొ
చు, భానునకిడిన దిపంబు మాడ్చి | నర్పణంబానర్చినట్టి ~~మహా~~
~~భద్ర~~ మదయ పద్మంబు లాలకించి యాదరించి | దోషస
ముదయంబు (జలగిం - చిరక్షింపు) మాంజనేయరంజితావత
య 50

సోపంచభూతములకెర్పడి యుండు పురుషుకై, కులగిరిత్రే
ణికి జలదృఢంబు | దివసనాయకకూతత దుర్భరకూంతి,
చంద్రికాతుల్య విజాలకైర్తా | సతసంధ్రములనెల జూలుగాం
భద్రంబు, దిగధిపాష్టకము (గుండించు భూతి | తాచనాత్త

ములకందతిమందుమహా మంబు, సుర వర్షులను (గలవరదశక్తి) |
 నశింపఁగాఁ దని జేతేవ్వకుండైన | రామవిభుడు తేవ్వరప్రసాద |
 పటిమమమ్మ (గాచిప్రకటంబు సయమ) | యాంజనేయ
 రంజితాదితేయ || 51

సేద్ర మరారిమలజాల, యమరాట్టమాభల సమరాధికవిలా
 బవిమలశల | కవనార్థ సుణజాత్ర భవనాశయాబ్జత, జ
 వనాధికావతపవనభూత ~~మరదాధికావతపవనభూత~~, ఖరదా
 నవామిత్ర వరదానఫలపాత్ర, దరదాఘహామమిత్రధర్మగో
 త్ర | విలసితాద్భుతరమకలితా యతసులూమ, పలలాశన
 స్త్రామబలవిరామ | యనుచునిన్నాత్రయం చిమవంత్రరా
 మ | రాగమునఁజొల్పు ~~విరామ~~ నట్టివిరాగివర్షు | లంఘనానిధ
 లంబులియ్యవని (శలవ || సాధుజనకల్పభూజక సరితనూ
 జ || 52

సేద్ర తోదేటికడు పుజాపనకు (బ్రతేక్షామై పూర్ణానుకంపచ
 బ్రాచినాప) వారిదాసనంబుచేసెను సతాంగక, తనమౌజ
 యంచిచ్చిమనిచినాప | తులసిదాసునకుఁజేదోడువాదోడ్
 యజుప్రమానందంబాసంగినా ప | వసుచరిత్రాదిరావ్రముల ~~జేదోడు~~ చి
 వ్రేళలభట్టు మూర్తిలానిచినా ప | తేవ్వరప్రసాదమునమవయ
 వారిదయమునందు | శరిశెనక్కి సుసర్వతాంభలు ఫలింప | జే

సకాపాండు మయ్యనికాసి తా~~ది~~ స~~ది~~ మంబకమునకాయ
వకాంజనేయ~~53~~

కా~~ది~~ కానానుం~~54~~ సుధానదన జనత్తకలక్షణసంధానసు
జ్ఞానాధనవ్యదజ్ఞదన జనత్తప్రంభామలస్థాననావ
ధీనాజం దవ్యధీకవాప్యత చయ్య దిగ్రాజటంకారణ
త్థానస్వరవివరదన జనసంత్తా జాన్త తేమారుత~~54~~
మ~~55~~ ర్థావకతు ద్విషదంశసంభవద్వినకచ్చాత్రసంసారదు
ర్విషయానందసు మారమాని జనసం విధ్వద్దమరావరపా
రుషస తానయ్య జయాది భవగుణాసంకూ దేశయూనం తేతక
బ్లిషకాంతారకుథారభక్తకరుణా భేద మతేమారుత~~55~~
ఉ~~56~~ ఇంతరకంత్తరుంత్త కు ధరంత్తవిరించి పురంధ్రకేషనా
శంత్త మ్మగేంత్త నిర్జ్వరమునంత్త పయస్సలికంత్త చంత్రికా
చంత్త ~~మారుత~~ సుధామరాళ దర్శ చంత్త వృషభజతుల్లసెద్ద
శం

సాంత్తమజేంత్త భూషితకు, జాపతిభక్తినిధానమారుత~~56~~
చ~~57~~ ఇదిప్రతిభుస్రమెవ్వకుపరించిన రాగిని వాకణంబుసం
పదలునుభాగిముడివిమలపాండితి యుంగవి తావధానమా
పదలనునిస్తూరించుసదు, పాయముతజము భూరికేర్తిస
ర్వదశలయం దుసో జ్ఞమనువాన్విభవంబును గల్గుమారుత~~57~~

తన చరమ యుగము వైష్ణవ లక్షణములు సమయం దవస్థిత
నాభ్యుదయమున దని (బూర్తిగా వినిపించుట సమర్థము)
బుద్ధిని (నానుమంజనా తమంజు 58

ఇది శ్రీ సతావల్లభ ప్రసాద సమానాధితనవతా

1481

అంబనమ్మ వమ్మసంఘారమ్మ

5026

$$\begin{array}{r} 125 \\ 80 \\ 58 \\ \hline 263 \end{array}$$

written by :మహర్షి వేంకట దాస స్వామి గారు

Thanking you
From PUDIVADA

cell no: 9000545202 (from-Pudivada
devasthanam)